

Дафни дю Морие

Миг

Мисис Елис беше спретнат, подреден човек. Това да не се отговори на писмо, да не се плати навреме някоя сметка или пък да се търпят разпилени документи, ненужни хартийки и изобщо бъркотия по писалищната маса бяха неща, които ненавиждаше и не допускаше в своя дом. А днес, сякаш по-неудържимо от друг път, у нея напираше желанието да сложи всичко в ред – едно състояние на духа, което покойният и съпруг наричаше „домакинска треска“. То я обзе още щом отвори очи, не я оставаше на мира по време на закуската и я държа в напрежение цяла сутрин. Освен това бе първо число на месеца и когато откъсна страницата на календара и от стената я погледна красивата стройна единица, стори и се, че този знак е символ на безукорно начало.

Мисис Елис твърдо реши, че няма да допусне каквато и да било немарливост – нито един миг оттук нататък не биваше да петни непокътнатата чистота на новия календарен ден.

Най-напред прегледа спалното бельо. Белите гладки чаршафи лежах един връз друг на рафтовете, до тях на отделна купчинка, бяха наредени калъфките за възглавници, а по-встрани един комплект, чисто нов, недокосван, вързан със синя панделка, очакваше някой гост, който все още не бе дошъл.

Сетне дойде ред на бюфета. Бурканите с домашен конфитюр, на които етикети, написани саморъчно, тя бе поставила и дати, я изпълниха със задоволство. Имаше и компоти, консервирани домати и лютеница по собствена рецепта. Тя държеше точна сметка за тях; пазеше ги за Сузан, когато си идваше у дома през ваканциите, ала гордостта, с която тогава ги поставяше на масата, основателна гордост, тъй като това бяха истински лакомства, се помрачаваше от тайничко разочарование. Това означаваше още едно празно място на полицата.

Когато затвори бюфета и скри ключа (никога не можеше да се довери изцяло на готвачката си Грейс), мисис Елис отиде в дневната и веднага се настани на писалището. Този път бе решила да действа смело. Прерови до едно чекмеджетата и изхвърли всички онези стари пликове, които бе запазила, тъй като не бяха повредени и можеха да се използват (разбира се, не за писма до приятели, а за делова кореспонденция). Реши, че е по-добре да купи от евтините пликове.

Квитанции отпреди две години. Трябваше да ги унищожи. Какъв смисъл имаше да ги пази? Виж, по-новите тя внимателно подреди и опа са с лента. Едно малко чекмедже, което отвори с мъка, бе претърпано с кочани от употребени чекове. Само заемаха място, а чекмеджето можеше да се използва за друго. Важни писма – написа тя с четливия си

почерк. Ето за какво щеше да и служи занаят.

Позволи си лукса да подмени хартията на попивателната преса. Избърса праха от поставката с принадлежностите за писане. Подостри и един нов молив. И като превъзможна колебанията си, хвърли в кошчето остатъка от стария молив с вече съвсем изхабена гумичка.

Подреди списанията на ниската масичка, издърпа напред книгите, тези от полицата до камината – Грейс я вбесяваше с навика си да ги бутна назад, – и смени водата на цветята във вазите. Оставаха цели десет минути до момента, в който очакваше Грейс да мушне глава през вратата и да каже: „Обядът е готов“. По-задъхана, мисис Елис седна пред камината и доволно се усмихна. Тази сутрин наистина бе свършила добра работа. Щастлива, плодотворна сутрин.

Мисис Елис огледа дневната (Грейс упорито я наричаше салон, а мисис Елис все я поправяше) и си помисли колко удобна и светла е тази стая и колко неразумна стъпка са щели да направят със смяната на жилището – горкият Уилфред бе предложил такова нещо няколко месеца, преди смъртта си. За малко да се преместят в една къща извън града, защото той не беше добре със здравето и все капризничеше, че трябвало да ядат пресни зеленчуци, което значеше да си ги отглеждат сами. Ала за щастие – всъщност какво ти щастие, то беше такъв удар за нея, толкова тъжно и ужасно нещо – тъкмо когато щяха да подписват договора за наема, Уилфред получи инфаркт и почина. Тъй че мисис Елис остана в дома, с който бе свикнала и който обичаше, дома, чийто праг бе прекрачила преди десет години като младоженка.

Хората говореха, че кварталът запада, че е станал по-неприятен и от предградията. Глупости. Високите жилищни блокове горе на пътя не се виждаха от прозорците и, а къщите наоколо, масивни като нейната, бяха до една с цветни градинки отпред и изглеждаха много спретнати.

Освен това животът тук и харесваше. Обичаше сутрините, когато с кошница в ръка тръгваше да пазарува. Продавачите я познаваха и се отнасяха любезно с нея. В единадесет часа отиваше в кафенето срещу книжарницата – малко удоволствие, което си позволяваше в студените дни, защото Грейс така и не можа да се научи да прави хубаво кафе. През лятото пък там продаваха сладолед и възбудена като дете, понесла хартиения плик със сладоледа, мисис Елис бързаше да се прибере. Това бе десертът и на обяд. Така не се налагаше да приготвят сладки.

Тя смяташе, че е много здравословно човек да се поразтъпче следобед, а съвсем близо до дома и се простираше паркът, тъй че все едно се разхождаше сред природата. Вечер пък четеше или шиеше, или пък

пишеше на Сузан.

Всъщност, ако мисис Елис се позамислеше, ала тя не бе човек, който се отдава на дълбоки размисли, тъй като те нарушаваха душевното и спокойствие, несъмнено би си дала сметка, че целият и живот се върти около Сузан. Сузан беше на девет години – единствено дете.

Поради това, че Уилфред бе с разклатено здраве и, честно казано, доста раздражителен, изпратиха Сузан още съвсем малка в пансион. Мисис Елис прекара много безсънни нощи, преди да вземе това решение, но накрая разбра, че то ще е за доброто на Сузан. Момиченцето беше здраво и жизнерадостно. Не можеше непрестанно да я кара да не вдига шум и да мирува в едната стая, за да не дразни Уилфред, който нервничи в другата. Трябваше да я праща долу в кухнята при Грейс, а това според мисис Елис не беше редно.

Не и бе по сърце да се разделя със Сузан, но най-сетне избраха и училището – намираше се на петдесетина километра. Дотам се отиваше с автобус, около час и половина път, децата изглеждаха щастливи, личеше, че за тях се грижат добре, а директорката бе отзивчива жена с прошарени коси и според рекламната листовка пансионът осигуряваше на възпитаниците истинско „второ домашно огнище“.

Когато заведе Сузан за първия учебен ден и я остави там, мисис Елис се разкъсваше от терзания, но честите телефонни разговори с директорката през първата седмица я убедиха, че Сузан е приела новата обстановка спокойно.

След като съпругът и почина, мисис Елис реши, че дъщеря и ще поиска да се върне у дома и да се запише в обикновено училище, но последва разочарование, тъй като за нейна изненада Сузан прие предложението с тревога и дори със сълзи.

– Защо, аз си обичам училището – каза и детето. – Толкова е забавно, имам си много приятели.

– И на новото място ще си намериш приятели – увещаваеше я майка и, – при това, представяш ли си, всяка вечер ще бъдем заедно.

– Да – отвърна Сузан колебливо, – но какво ще правим?

Мисис Елис се почувствува засегната, ала не се издаде.

– Може би си права – рече тя. – Важното е да си доволна и щастлива. Пък нали и без туй през ваканциите ще бъдем заедно.

Ваканциите заемаха почетно място и в деловия бележник на мисис Елис – оградени с цветен молив, датите се открояваха като весели мъниста и обезличаваха останалите дни и седмици, които сякаш тънеха в мрак.

Колко мудро се точеше февруари въпреки своите двадесет и осем дни; колко тъжен и безкраен беше март, независимо от, ежедневните разходи до кафенето, посещенията в библиотеката за нови книги и ходенето с приятелки в кварталното кино или дори до центъра на града, за да гледа някое сутрешно представление.

Но ето, че идваше април и с пъстроцветието си омайваше календара. Великден, нарциси и Сузан, с поруменели от свежия пролетен вятър бузи, отново бе в обятията и; чай с мед и кифлички с масло, приготвени от Грейс („Ах, колко си пораснала!“), следобедни разходки в парка и онази фигурка, която все тичаше напред и изпълваше сърцето и с топлина и радост. Май беше спокоен, а юни приятен, защото прозорците бяха широко отворени и в градината цъфтяха грамофончетата – всъщност през юни човек можеше да се поотпусне. Пък и тогава по случай края на годината учениците представяха пиеса. Сузан нямаше реплики, но очите и блестяха и играеше направо чудесно – тя несъмнено бе най-хубавата от всички.

Юли се влачеше до двадесет и четвърто число и после настъпваше славно време, чак до края на септември. Сузан на море... Сузан на село... Сузан в Дартмур... Или просто у дома, ближе сладолед, облегната на прозореца.

„Тя плува доста добре за възрастта си – току подмяташе мисис Елис на някоя жена, седнала до тях на плажа. – Все иска да се къпе, дори и когато водата е студена.“

„Да си кажа правото – обръщаше се друг път към Грейс, – мен си ме беше страх да мина през оная поляна с воловете, но Сузан пет пари не дава. Тя се разбира с всички животни.“

Голи, изподраскани крачка, обути в сандали, окъсели летни роклички, избеляла шапка за слънце, захвърлена на пода. Изтръпваше при мисълта, че иде октомври... Но пък в края на краищата в една къща си има толкова много работа. Трябваше да изтърпи някак и ноември, с дъжда и мъглиците, които се стелеха ниско и потопяваха в млечен облак пустеещия парк отвъд къщите. Тя пускаше завесите, разбутваше с машата огъня в камината и вземаше някое списание – „Седмичник за домакинята“, „Мода за най-младите“. Розова рокличка, не, по-добре тази зелената, горе цялата в къдрички и с широк колан на кръста – точно като за Сузан, да е наконтена за коледните празници. Декември... Коледа...

Коледата беше най-вълнуваща, наистина връх на семейните радости. Щом мисис Елис видеше първите елхички, изложени пред цветарницата, и познатите оранжеви кутии с фурми на витрината на бакалина,

сърцето и се разтуптяваше от възбуда. Още три седмици и Сузан ще си дойде. Чуваше смеха и, веселото и гласче. А те с Грейс току се споглеждаха многозначително и си кимваха със загадъчна усмивка. Ами вълнението, с което тайно увиваха подаръците!

И всичко свършваше за един ден, като надут балон, който изведнъж се пукаше: хартиената панделка, разноцветните бонбони и другите малки изненади – всичко, дори подаръците, избрани с толкова любов, се захвърляха. Но какво от това. Заслужаваше си все пак. Мисис Елис поглеждаше спящата Сузан, както винаги прегърнала някоя кукла под завивката, загасваше лампата и напълно изтощена се довлечаше до леглото си. Шапчицата за яйце, съшита набързо от Сузан в часовете по ръкоделие, стоеше на нощното и шкафче. Мисис Елис никога не ядеше варени яйца, но не пропусна да се възхити пред Грейс от майсторството, с което е изработен подаръкът. Шапчицата представляваше глава на кокошка, и наистина, колко настроение имаше в избродираните от двете страни очи.

Ами треската, суетнята около Нова година. Имаше цирк, че и пантомима. Мисис Елис сякаш не гледаше изпълнителите, а само Сузан. „Трябваше да я видите как се смееше, когато тюленът наду тропета. Не познавам друго дете, което тъй да умее да се забавлява.“

Зелената рокля, русите коси, сините очи – как се отличаваеше Сузан сред всички останали, когато отиваха някъде на гости. В сравнение с нея децата бяха направо недодялани. Фигурките им тромави или пък устните им големи и безформени. Тръгваме си, а тя казва: „Благодаря ви за приятното прекарване!“ Повечето деца не се и сещат да кажат нещо. Пък и е голяма умница, все тя познава на „Пускам, пускам кърпа!“

Естествено имаше и тежки моменти – неспокойни нощи, треска, зачервено гърло, висока температура. Мисис Елис с трепереща ръка държеше телефонната слушалка. Успокоителният глас на лекаря. Сетне стъпките му по стълбите – какъв сериозен човек, на него можеше да се разчита. „Няма да е зле да вземем секрет, за всеки случай.“ Секрет. Значи се опасяваше за дифтерит или скарлатина? Да понесат надолу по стълбите детенцето и, увито в одеяла – линейка, болница?

Слава богу, оказа се, че е възпалено гърло. Децата го прихващат едно от друго. Празници, тържества – трябваше някой и друг ден да си останете вкъщи. Да, докторе, разбира се. Облекчение след ужасната тревога, сетне започваше да чете на Сузан приказка след приказка – досадни, все едни и същи: „Тъй че Ники Нод все пак накрая загубил съкровището, и така му се пада, нали, деца?“

„Всяко нещо идва и си отива – рече си мисис Елис, – тъй е и с удоволствието и болката, с радостта и страданието. Вероятно приятелите ми смятат, че живея скучно, еднообразно, но аз съм благодарна на живота, доволна съм, и макар понякога да чувствавам, че не направих всичко, което бе по силите ми за горкия Уилфред – той беше труден характер, добре, че Сузан не прилича на него, – поне смятам, че успях да осигуря на дъщеря си един истински щастлив дом.“ В този първи ден от месеца тя хвърли поглед наоколо и всички дреболии из къщата, мебелите, картините по стените, украшенията на камината – всичко, което бе събираща през десетте години на брачния си живот – я изпълниха с умиление и признателност. Те бяха част от нея самата, те бяха нейният дом.

Канапето и двата стола, останали от цяла стилна гарнитура – личеше им, че са поовехтели, но затова пък бяха удобни. Погледна табуретката до камината – сама бе ушила калъфката и. А машините и лопатките за камината не бяха лъснати добре – ще трябва да каже на Грейс. Портретът на Уилфред в тъмния ъгъл над етажерката за книги – той изглеждаше меланхоличен, добре, че поне имаше изисканост в позата. „В него и инак си имаше нещо изискано“ – рече си мисис Елис, но веднага отпъди мисълта. Виж, картината с цветята над камината бе по-различна. Листата. им бяха в тон със зеленото палто на мъжката фигурка от порцелановата статуетка „Кавалер и дама“, която стоеше до часовника.

„Имам нужда от нови калъфки и завеси, но по-нататък – помисли си мисис Елис. – Сузан тъй се е издължила през последните месеци. Трябват и нови дрехи и това сега е по-важно. Доста височка е за възрастта си.“

Грейс надникна през вратата.

– Обядът е на масата.

„Нима не може да отвори вратата и да влезе като хората в стаята? – рече си мисис Елис. – Сто пъти съм и го казвала. Току си мушне главата, толкова е неприятно. Ами ако съм поканила някого на обяд?...“

Докато се хранеше (Грейс бе сварила пълпъдък, а за десерт имаше ябълков сладкиш), тя си мислеше как в пансиона може би пропускат да дават на Сузан допълнително мляко и сироп за подсилване – домакинята имаше навика да забравя.

Изведнъж без каквато и да било причина, мисис Елис остави лъжичката си в чинията – налегна я ужасна, направо непоносима меланхолия. Усети тежест в гърдите. Гърлото и се сви. Не можеше да сложи и хапка в устата си.

„Нещо става със Сузан – помисли си тя. – Това трябва да е знак, че

има нужда от мен.“

Мисис Елис позвъни за кафето и влезе в дневната. Отиде до прозореца, застана там и се загледа в най-близката къща. От един отворен прозорец се подаваше грозно червено перде и се виждаше закачена на пирон четка за клозет.

„Прави са хората, кварталът бездруго запада – рече си мисис Елис. – Скоро в къщите наоколо не ще остане ни един порядъчен човек. Ще ги дадат на квартиранти.“

Тя изпи кафето си, ала тревогата и опасението не я напуснаха. Най-накрая отиде до телефона и позвъни в училището.

Обади се секретарката, изненадана и очевидно малко раздражена. Сузан се чувствала прекрасно. Току-що се наобядвала добре. Не, нямало никакви признаци за настинка. Всички деца били здрави. Ще иска ли мисис Елис да говори със Сузан? Тя играела навън, но ако трябва, биха могли да я извикат.

– Не – каза мисис Елис, – просто изведнъж, без причина ми хрумна, че Сузан може би не е добре. Моля да ме извините за безпокойството.

Тя остави слушалката и отиде в спалнята да се преоблече. Явно трябваше да се поразходи. Загледа се в снимката на Сузан върху тоалетката и се изпълни със задоволство. Фотографът бе уловил най-типичното в израза на очите – чудесна снимка. А колко хубаво падаше светлина-та върху косата и.

Мисис Елис се поколеба. Дали всъщност наистина имаше нужда от разходка? Дали пък онова смътно усещане за нещо лошо не бе знак, че е преуморена и ще е по-добре да си почине? Пухената завивка върху леглото и бе доста примамлива. Колко му е да напълни термофора, закачен до умивалника? Ще разкопчае корсета си, ще свали обувките и ще полегне за един час на топличко. Не. Реши да прояви твърдост. Отиде до гардероба, извади палтото от камилска вълна, върза си шал на главата, надяна чифт кожени ръкавици и слезе долу.

Отби се в дневната, разпали огъня и сложи предпазната решетка. Грейс все забравяше да го наглежда. Отвори горния прозорец, тъй че, когато се върне, вътре да не е задушно. Стъгна вестниците да са и подредени за после и сложи в книгата от библиотеката лентичката, с която отбелязваше докъде е стигнала.

– Излизам за малко. Няма да се бавя – извика тя на Грейс, която беше долу, в сутерена.

– Добре, госпожо – долетя отговорът.

Мисис Елис подуши цигарения дим и се начумери. Грейс можеше

да прави, каквото си иска долу, но като че ли не беше много редно една прислужничка да пуши. Тя затвори входната врата зад себе си, слезе по стъпалата и се озова на пътя. Зави наляво и тръгна към парка. Денят бе неприятен, сив. Времето бе меко за сезона, но мрачно, потискащо. По-късно сигурно щеше да падне и мъглата, която обикновено идеше откъм Лондон. Пълзеше като огромна стена, и пропиваше с влага въздуха.

Мисис Елис пое по „късия маршрут“ – тъй беше нарекла разходката на изток покрай езерцата.

Следобедът бе неприятен и разходката не и достави удоволствие. Непрекъснато си повтаряше, че иска да се прибере у дома и да си легне с термофора или да пусне завесите, да седне край камината и да не вижда тежкото, свъсено небе. С бърза крачка, мина покрай няколко жени, които бутаха колички, две-три от тях се бяха скупчили и бърбеха, а питомците им тичаха напред. Край езерцата лаеха кучета. Самотни мъже, облekli мушами, сезираха нанякъде с невиждащ поглед. Старица, седнала на една пейка, хвърляше трохи на цвърчащите врабчета. Небето ставаше, все по-тъмно, постепенно добиваше мастилен цвят. Мисис Елис ускори крачка. Лунапаркът изглеждаше мрачен, въртележките бяха покрити с платнища и две мършави котки се дебнеха около оградата. Един млекоар си подсвиркваше – носеше метална кошница с дрънчащи бутилки. Той я натовари в каручката си и подкара понито в тръс.

„Трябва да купя велосипед на Сузан за рождения ден – помисли си ни в клин, ни в ръкав мисис Елис. – Девет години е подходяща възраст за едно дете да се качи на колело.“

Представи си как избира колелото, как се съветва, как опипва дръжките. Може би трябваше да е червено. Или наситено синьо. С малка кошничка отпред и кожена чантичка за инструментите, закачена отзад на седалката. Спирачките – здрави, но да не спират много рязко, защото Сузан би могла да полети с главата напред и да си ожули лицето.

Жалко, че колелата с пръчка вече не бяха на мода. Когато мисис Елис беше дете, нямаше нищо по-забавно от хубавото, скокливо колело – удряш го умело с малката пръчка и то си се търкаля пред тебе. Искаше си майсторлък. Сузан и с него би се справила отлично. Мисис Елис стигна до кръстовището и пресече; тя живееше на втората пряка, а къщата и бе последната на ъгъла.

В този миг видя как пикапът на службата за пране лети към нея с голяма скорост. Видя го как рязко завива, чу скърцането на спирачките му. Видя изненадата, изписана на лицето на момчето, което разнасяше прането. „Трябва да поговоря с шофьора, когато дойде следващия път –

каза си тя. – Някой ден ще стане катастрофа.“ Сети се за Сузан и за колелото и изтръпна. Може би едно писъмце до управителя на пералнята щеше да свърши по-добра работа. „Ако ви е възможно, поговорете с шофьора, ще ви бъде много благодарна. Той взима завоите с опасна скорост.“ Щеше да помоли да не споменава името ѝ. Иначе онзи можеше да се оплаче, че всеки път носи сам тежкото пране.

Вече бе стигнала до дома си. Бутна дворната врата и установи с раздразнение, че е увиснала и едва се държи на пантите. Вероятно онези от пералнята я бяха напънали нещо и я бяха разкривили. Значи писъмцето до управителя щеше да бъде по-остро. Реши да го напише веднага след чая – докато все още не ѝ бе минал ядът.

Мисис Елис извади ключа си и го мушна в ключалката на входната врата. Но защо не можеше да го завърти? Колко неприятно. Натисна звънеца. Грейс трябваше да дотърчи горе от сутерена, което не обичаше на прави. Всъщност по-добре бе да и викне и да и обясни какво е станало. Мисис Елис се наведе от стълбите и извика към прозореца на кухнята:

– Грейс, аз съм, ключът ми нещо запъна. Можеш ли да дойдеш да ми отвориш?

Мисис Елис млъкна. Долу беше съвсем тихо. Грейс сигурно бе излязла някъде. Значи я мамеше, не спазваше уговорката. Разбрали се бяха, когато мисис Елис не е вкъщи, Грейс да не излиза, но мисис Елис подозираше, че Грейс хитрува понякога. Ето го и доказателството.

Тя извика още един път, и то доста по-високо:

– Грейс!

Чу как долу се отваря прозорец и някакъв мъж подаде глава от кухнята. Беше по риза, небръснат.

– Какво сте се развикали?

Мисис Елис бе направо поразена и не можа да отговори. Значи такива работи ставаха, когато нея я няма. Грейс, уж почтена жена, прехвърлила тридесетте, и да си покани мъж в къщата. Мисис Елис се задъхваше от възмущение, но все пак успя да се овладее.

– Ще имате ли добрината да помолите Грейс да се качи и да ми отвори?

Естествено сарказмът беше напразен. Мъжът примигна озадачен.

– Коя е Грейс? – попита той.

То бива-бива, ама чак пък такова нахалство! Значи Грейс се представяше с друго име. Нещо по-префърцунено, разбира се – Шърли или, да речем, Марлин. Сега всичко и стана ясно, Грейс бе отскочила до

близката кръчма да купи бира на този човек. Той просто се мотаеше из кухнята и я чакаше. Нищо чудно и да си е похапнал едно-друго от запасите в килера. Ясно защо преди два дни шунката направо се бе стопила.

– Щом като Грейс е излязла – каза мисис Елис с леден глас, – бъдете тъй добър вие да ми отворите. Не обичам да влизам през задния вход. Трябваше най-сетне да го сложи на място.

Мисис Елис трепереше от гняв. Тя рядко се ядосваше – беше кротка, уравновесена жена. Но поведението на този простак, застанал по риза на прозореца на собствената и кухня, бе направо нетърпимо. Предстоеше и много неприятен разговор с Грейс – тя най-вероятно щеше да и каже, че напуска. Ала има неща, които не могат да се отминават, ето това безобразие например.

Мисис Елис чу нечий мързеливи стъпки в коридора. Мъжът най-сетне се бе дотърлил догоре. Той отвори вратата и застана на прага, като я гледаше настойчиво.

– Кого търсите?

Някакво кученце яростно джавкаше откъм дневната. Значи гости... Това вече бе капак на всичко. Какво безобразие, да я поставят в такова неудобно положение! Някой бе дошъл и Грейс го бе поканила или дори още по-лошо – отворил бе мъжът в този си неприличен вид, без сако. Какво щяха да си помислят хората?

– Знаете ли кой е в дневната? – попита тя шепнешком.

– Мисля, че мистър и мисис Болтън са там, не съм сигурен. Чувам, че кучето джавка. Вие тях ли търсите?

Мисис Елис не познаваше никакви мистър и мисис Болтън. Тя припряно съблече палтото си, напъха ръкавиците в джобовете и се запъти към дневната.

– А вие по-добре слезте долу – обърна се тя към мъжа, който продължаваше да я гледа втрънено. – Кажете на Грейс да не носи чая, докато не и позвъня. Тези хора може би ще си тръгнат скоро.

Мъжът изглеждаше съвсем объркан.

– Добре, слизам долу. Но ако друг път търсите мистър и мисис Болтън, звънете два пъти.

Той неохотно тръгна по стълбите, Несъмнено беше пиян. И се държеше направо нахално. Ако по-късно се окажеше, че е трудно да се справи с него, щеше да и се наложи да позвъни в полицията.

Мисис Елис се вмъкна във вестибюла, за да си закачи палтото. Нямаше време да се качва горе, щом като в дневната я чакаха външни хора. В тъмнината напипа ключа за лампата, но изглежда, крушката бе

изгоряла. Нова неприятност. Сега не можеше да се поспретне пред огледалото.

Препъна се в нещо и се наведе да види какво е.

Беше мъжки ботуш, до него се търкаляше още един, имаше и чифт дамски обувки, а до тях куфар и някакво старо чердже. Ако Грейс бе позволила на този мъж да си остави нещата в нейния вестибюл, щеше да я изпъди още тази вечер. Това бе твърде сериозно провинение. Край. Чашата вече бе преляла.

Мисис Елис отвори вратата на дневната и независимо от огромното и усилие да изглежда приветлива, усмивката и не беше твърде сърдечна. Едно малко кученце се стрелна към нея, лаейки ожесточено.

– Тихо, Джуди – успокой го мъж с прошарена коса и очила с рогови рамки. Той седеше край камината и чукаше на пишеща машина.

Нещо бе станало със стаята. Навсякъде имаше книги и разпилени листове. По пода се въргалияха всякакви боклуци. Един папагал в клетка подскокна на пръчицата си и кресливо я поздрави. Мисис Елис се опита да каже нещо, но от гърлото и не излизаше глас. Грейс, изглежда, бе съвсем полудяла. Пуснала бе онзи мъж в къщата, че и този тук, за да направят тази ужасна бъркотия – всичко бе обърнато наопаки. Бяха се наговорили и съзнателно, злонамерено се бяха заловили да унищожат вещите й.

Не. Още по-лошо. Това беше организиран заговор, грабеж. Тя бе чувала за подобни неща. Банди, които с взлом нахълтват в домовете. Може би Грейс нямаше нищо общо с тази работа. Може би лежеше в су-терена – завързана, с кърпа в устата. Сърцето на мисис Елис заби лудо. Усети, че и прекалява.

„Трябва да запазя спокойствие – каза си тя, – каквото и да става, трябва да запазя спокойствие. Само да се добера до телефона и да се обадя в полицията – друга надежда няма. Но този човек не бива да разбере какво съм решила да правя.“

Кученцето продължаваше да души краката й.

– Извинете – започна неканеният гост, като вдигна очилата с рогови рамки на челото си, – желаете ли нещо? Съпругата ми е горе.

Колко дяволски коварен бе този заговор! С какво хладнокръвие само се опитваше да я заблуди – седнал, сложил машината на колене. Сигурно бяха внесли всички тези неща през задния вход. Вратата към верандата бе леко отворена. Мисис Елис хвърли бърз поглед към полицата над камината. Опасенията и се потвърдиха. Порцелановите фигурки бяха изчезнали, нямаше я и картината с цветята. Вероятно някъде на

улицата чакаше кола или цял камион. Умът и заработи трескаво. Може би този мъж не се бе досетил коя е тя. Сега и двамата щяха да се надлъгват. В съзнанието и просветнаха спомени от любителски спектакли. Трябваше да заблуди някак си тези хора поне докато полицията дойде. Бяха действали много чевръсто. Бюрото и беше изчезнало, шкафовете за книги също, креслото го нямаше... Мисис Елис не сваляше очи от непознатия – той не биваше да я забележи, че крадешком оглежда стаята.

– Значи съпругата ви е горе? – рече мисис Елис. Гласът и бе напрегнат, но тя все пак успяваше да се въздържа.

– Да, – отвърна мъжът, – ако ви е определила час, ще ви приеме. Тя е в ателието. Първата стая.

Със спокойна, сигурна крачка мисис Елис излезе от дневната, но досадното кученце я следваше по петите.

В едно бе сигурна – мъжът не бе разбрал коя е. Изглежда, мислеха, че собственичката няма да се прибере цял следобед и затова непознати-ят я бе взел за гостенка, която лесно ще заблудят и разкарат с лъжи за уговорени часове.

Тя застана в предверието, до вратата на дневната, и с разтуптяно сърце, притаила дъх, се заслуша. Мъжът бе започнал отново да трака на машината. Мисис Елис се учуди на хладнокръвието, с което той изпълняваше ролята си в сложните ситуации, явно предвидени и обмислени при заговора. Напоследък във вестниците нямаше съобщения за организирани грабежи. Това бе нещо ново, нещо различно. Чудно защо бяха избрали точно нейната къща. Явно знаеха, че е вдовица и живее сама с прислужница. Телефонът бе изчезнал от масичката в предверието. Вместо него там беше оставен един хляб и още нещо, вероятно месо, увито във вестник. Значи си бяха донесли и храна... Може би все още не бяха махнали телефона от спалнята и и не бяха прекъснали жиците. Мъжът каза, че съпругата му била горе. Това сигурно също бе измама или пък той си имаше жена съучастничка. Може би сега, в този момент, жената ровеше из гардероба на мисис Елис, беше грабнала коженото и палто и пъхаше в джоба му гerdана и от изкуствени перли. На мисис Елис и се стори, че чува стъпки откъм спалнята. Гневът се оказа по-силен от страха ѝ. Тя нямаше кураж да се бори с мъжа, но смяташе, че ще има сили да се изправи срещу жената. В края на краищата, ако се случи най-лошото, ще изтича до прозореца, ще се развика. Съседите щяха да чуят. Или пък някой минувач.

Мисис Елис безшумно тръгна нагоре по стълбите. Кученцето вървеше уверено пред нея. Тя спря пред вратата на спалнята. Вътре

наистина някой се движеше. Кученцето застана там, вперило в нея очакващ поглед.

В този миг вратата на спалнята на Сузан се отвори и отвътре надникна дебела възрастна жена – чорлава, с червендалесто лице. Под мишницата си държеше сива котка. Щом видя котката, кученцето ожесточено заджавка.

– Втасахме я! – извика жената. – Защо сте помъкнали кучето горе? Ще си издерат очите. Видяхте ли дали пощата е минала? О, извинете. Мислех, че е мисис Болтън. – Жената измъкна празна бутилка за мляко изпод другата си ръка и я остави на площадката. – Дявол да го вземе, днес май няма да мога да сляза по стълбите – рече тя, – ще трябва някой да свали бутилката вместо мен. Мъгливо ли е навън?

– Не. – Мисис Елис бе тъй стресната, че отговори най-естествено, а сетне, като усети, че жената я оглежда, се поколеба дали да влезе в спалнята, или да се върне надолу по стълбите. Тази зловна старица явно бе от бандата и можеше да извика мъжа отдолу.

– Имате ли час? – попита старицата. – Няма да ви приеме, ако не ви е дала час.

Мисис Елис се опита да се усмихне.

– Благодаря, имам час.

Бе изненадана от собствената си увереност – та тя се справяше с положението направо блестящо. Дори и някоя известна актриса да бяха сложили тук на нейно място, надали би могла да изиграе ролята по-добре.

Старицата намигна и като се приближи, дръпна мисис Елис за ръкава.

– Обикновена снимка ли ще ви прави или нещо по-фантазе? – прошепна тя. – Мъжете си падат по такива работи. Нали ме разбирате? – Тя сръга мисис Елис и пак и намигна. – Имате халка, значи сте омъжена. Колкото и да ви е чудно, дори и най-кротките съпрузи обичат палавите снимки. Послушайте ме и няма да сгрешите. Накарайте я да ви направи една малко по-такава снимка.

Старата жена – тя все още държеше котката под мишница – се шумугна обратно в стаята на Сузан и затвори вратата.

Мисис Елис усети, че отново и премалява. „Възможно е – помисли, си тя – тези хора тук да са избягали от лудницата и да са нахълтали в къщата не за да грабят или да унищожават покъщнината ми, а чисто и просто са изпаднали в умопомрачение и с цялата си идиотщина са решили, че се намират у дома си.“

Представи си ужаса, който ще последва, ако всичко това получи гласност. Сензационни заглавия във вестниците. Сигурно щяха да отпечатат и снимката ѝ. Как ли щеше да се почувствува Сузан? Отгоре на всичко онази противна старица се бе намърдала в спалнята на горкото дете.

Мисълта за Сузан я изпълни с категоричност и тя смело отвори вратата на собствената си спалня. Един поглед бе достатъчен, за да се убеди, че се е случило най-лошото. Стаята беше празна, направо оголена. Видя няколко лампи, монтирани на най-невероятни места, и фотоапарат, поставен върху триножник. Отсреща, залепена до стената, се мъдреше една кушетка. Млада жена с къдрава, късо подстригана коса бе коленичила на пода и подреждаше някакви листове.

– Кой е? – попита тя. – Не приемам никого без предварителна уговорка. Как си позволявате да влизате тук?

Обхваната от решителност, мисис Елис прояви хладнокръвие и не отговори. Бе успяла да забележи, че телефонът, макар и изчезнал от мястото си като всички останали вещи, беше все още в стаята. Отиде до него и вдигна слушалката.

– Не пипайте телефона! – извика момичето с къдравата коса и се надигна.

– Моля, свържете се с полицията, – каза мисис Елис с твърд глас на телефонистката от централата. – Съобщете им да дойдат на Елмхърст Роуд седемнайсет. Случаят е спешен, намирам се в опасност. Моля ви, веднага предайте съобщението в полицията.

Момичето бе вече до нея и дърпаше слушалката от ръката ѝ.

– Кой ви е изпратил тук? – попита то. Лицето му, под бухналата, къдрава коса, изглеждаше съвсем безцветно. – Да не си мислите, че някой ще ви позволи да си пъхате носа тук и да шпионирате! Не можете да се захванете за нищо. И полицията не може да се захване за каквото и да било. Имам си официално разрешително, не върша нищо незаконно.

Момичето беше повишило глас и от уплаха кученцето взе да джавка неудържимо. Господарката му отвори вратата и се провикна към долния етаж:

– Хари! Ела тук, моля те, и изхвърли тая жена!

Мисис Елис запази пълно спокойствие. Облегна се на стената и скръсти ръце. Телефонистката бе приела съобщението ѝ. Полицията всеки момент щеше да дойде. Чу, че се отваря вратата на дневната и отдолу долетя гласът на мъжа, изпълнен с досада, ядосан:

– Какво има? Знаеш, че съм зает. Не можеш ли сама да се справиш

с жената? Да не би да иска да я снимаш в по-специална поза?

Момичето присви очи и изгледа изпитателно мисис Елис.

– Какво ви каза мъжът ми, като дойдохте?

„Аа, тъй значи – рече си мисис Елис победоносно, – подплашиха се. Ама няма да им се размине лесно.“

– Не съм разговаряла със съпруга ви – отвърна тя спокойно, – той само ми каза, че мога да ви намеря на горния етаж, в тази стая. Не се опитвайте да ме заблуждавате. Късно е вече. Виждам с какво се занимавате. – Мисис Елис посочи с ръка стаята.

– Момичето я гледаше втренчено.

– Не можете да ми припишете никакви незаконни дейности. Студиото е напълно порядъчно и това го знаят всички. Снимам главно деца. Имам куп клиенти, които могат да ме защитят. С какво ще докажете, че върша нещо непочтено? Щом сте решили да ме плашите, покажете ми някой негатив, че да ви повярвам!

Мисис Елис се чудеше кога най-сетне ще дойде полицията. Дотогава трябваше да поддържа играта. Сетне може би щеше да изпитва съжаление към това нещастно, умопомрачено създание, което беше опустошило спалнята и, въобразявайки си, че е фотографка. Ала сега най-важното бе да запази спокойствие.

– Добре де, и какво ще кажете, като дойде полицията? – попита момичето. – Я да видим каква историйка сте съчинили!

Нямаше защо да спори с луд човек. Мисис Елис знаеше, че с лудите трябва да се говори кротко. Тъй че, докато дойде полицията, тя не биваше да дразни момичето.

– Ще им кажа, че живея тук, и толкоз – отговори учтиво мисис Елис. – Оттам нататък смятам, че няма да има проблеми.

Момичето я погледна изумено и запали цигара.

– Значи, ако правилно ви разбирам, искате от по-специалните снимки – рече то. – А това обаждане по телефона е било просто блъф. Само че защо са тия номера, ами не си кажете направо за какво сте дошла тук?

Изглежда, говореха доста високо и това беше привлякло вниманието на старницата, която се бе настанила в спалнята на Сузан. Тя почука, след като вече-бе отворила вратата, и застана на прага.

– Неприятности ли имаш, миличка? – В тона на старата жена се прокрадваше нещо лукаво.

– Изчезвай! – извика момичето, явно раздразнено. – Какво си пъхаш носа, дете не ти е работа? Гледай себе си! Аз не ти се бъркам, значи

и ти ме остави на мира.

– Не, не ти се бъркам, миличка. Исках само да разбера дали не мога да помогна. Трудна клиентка, а? Да не би да иска нещо много специално?

– Оо, я си затваряй устата!

Съпругът на момичето, Болтън или нещо такова – мъжът с очилата, – се качи горе и нахълта в спалнята.

– Мога ли да знам какво става тук? – попита той. Момичето вдигна рамене и погледна към мисис Елис.

– Не ми е ясно, мисля, че е изнудвачка.

– Има ли негативи? – попита припряно мъжът.

– Струва ми се, че не. Никога не съм я виждала.

– Може да се е добрала до нещо чрез друга клиентка – обади се старичката, която продължаваше да стои там и да наблюдава.

Тримата се взряха в мисис Елис. Ала тя вече не се боеше. Знаеше, че нещата са в нейни ръце.

– Мисля, че всички сме с поизопнати нерви – заяви мисис Елис. – Най-добре ще направим да слезем долу, да седнем спокойно край камината и да си побъбрим. Защо не ми разправите нещо за вашата работа? Кажете, и тримата ли сте фотографи?

Говореше и не преставаше да си мисли къде ли са успели да скрият покъщнината. Сигурно бяха натикали леглото и в стаята на Сузан. Гардеробът беше двукрилен и се разглобяваше лесно, тъй че най-вероятно го бяха изнесли на части. Ала къде бяха дрехите й... бижутата? Трябва да ги бяха скрили в някой камион, спрял, да речем, на съседната улица или заминал отдавна – откаран надалеч от неизвестен член на бандата. Тя знаеше, че полицията има опит в издирването на крадени вещи, а и всичко бе застраховано. Само че каква бъркотия бяха направили в къщата! Застраховката надали покриваше подобни разноски, освен, ако не съществуваше някаква клауза, някакъв специален параграф за щети, нанесени от душевноболни. Пък и това не можеше да мине за природно бедствие... Умът и продължаваше да работи трескаво: ужасяваше се от мръсотията, от безпорядъка, който бяха създали тези хора, чудеше се колко ли дни и седмици ще са им нужни – на нея и на Грейс – отново да сложат ред в тази къща.

Горката Грейс. Тя бе забравила за Грейс. Сигурно я бяха затворили някъде в сутерена с онзи ужасен мъж по риза, който съвсем не бе ухажор, а един от бандитите.

– Е – подхвана мисис Елис, като се довери на онази своя

неподозирана дарба, с която се представяше тъй блестящо, – приемате ли предложението ми да слезем долу? – Без да чака отговор, тя тръгна и за нейна изненада мъжът и съпругата му я последваха. Отвратителната старица остана горе, облакътена на перилата.

– Повикайте ме, ако имате нужда от мен – провикна се тя.

Мисис Елис потръпваше при мисълта, че ако старицата остане в малката спалня горе, ще вземе да бърника из нещата на Сузан.

– Защо не дойдете с нас? – попита я мисис Елис с възможно най-любезен тон. Долу няма да скучаете.

Старицата се ухили лицемерно.

– Мистър и мисис Болтън трябва да ме поканят. Не обичам да се натрапвам.

„Ако успея да ги вкарам всичките в дневната – разсъждаваше мисис Елис, – да заключи някак си вратата и с огромни усилия, да съумея да поддържам разговор, вероятно няма да могат да се измъкнат, докато полицията пристигне. Остава вратата към градината, но ако побягнат през нея, ще трябва да прескачат оградата и ще паднат върху цветарника на съседите. Старицата пък съвсем няма да се справи.“

– Хайде сега – рече бодро мисис Елис, като същевременно сърцето и се свиваше при вида на превърнатата в кочина дневна – да поседнем, да дойдем на себе си и сетне ще ми разкажете за снимките, които правите.

Почти едновременно с последните и думи се чу и звънецът на предната врата. Последва настойчиво чукане. Най-сетне! От силното вълнение на мисис Елис и се зави свят. Залитна и се подпря на вратата. Беше полицията. Мъжът погледна въпросително към младата жена.

– Най-добре да ги пуснем, тя няма никакви доказателства – рече той и отиде да им отвори. – Заповядайте, влезте и двамата.

– Получихме сигнал по телефона – чу мисис Елис гласа на полица. – Доколкото разбрах, тук е възникнала някаква неприятност.

– Мисля, че е недоразумение – обясни Болтън. – Една жена дойде тук преди малко и, изглежда, изпадна в някаква истерична криза.

Мисис Елис се появи на вратата. Не познаваше инспектора, нито младия полицай. Жалко, но, това всъщност нямаше значение. И двамата бяха яки мъже и имаха представителен вид.

– Съвсем не съм истерична – заяви тя твърдо. – Повече от нормална съм. Аз ви повиках чрез централата.

Инспекторът извади бележник и молив.

– Искам да чуя всичко подред. Първо ми кажете името си и адреса.

Мисис Елис се усмихна спокойно. Надяваше се, че инспекторът няма да се окаже някой глупак.

– Едва ли е необходимо, тъй като навярно ви е известно, че се казвам мисис Уилфред Елис и живея на този адрес.

– Под наем ли сте тук? – запита инспекторът.

Мисис Елис се намръщи.

– Не, това е моята собствена къща. – И тъй като в този миг видя как Болтън хвърли бърз поглед към съпругата си, разбра, че е крайно време да изясни нещата. – Трябва да говоря с вас насаме, инспекторе. Въпросът не търпи отлагане. Мисля, че не разбирате за какво става дума.

– Мисис Елис – рече инспекторът, – ако искате да подадете някаква жалба, редно е да я донесете в полицейското управление в рамките на работното време. На нас ни е съобщено, че някой, който е на квартира тук, на номер седемнайсет, е в опасност. Вие ли сте лицето, което е предало това съобщение?

Мисис Елис вече не можеше да се владее.

– Разбира се, че аз съм това лице. Прибрах се вкъщи и виждам, че в дома ми са нахълтали крадци – ето тези хора тук. Дали са опасни крадци или луди, не знам, но вещите ми са изнесени, цялата къща е обърната наопаки, всичко е разбъркано, цари пълно безредие. – Тя говореше тъй бързо, че заваляше думите.

Мъжът от сутерена също се бе качил горе и с ококорени очи зяпаше полицаите.

– Видях я, че стои пред вратата – взе да обяснява той. – Помислих просто, че дъската и хлопа. Нямах да я пусна, ако знаех каква беля ще ни докара.

Леко раздражен от това, че му се намесват в разговора, инспекторът се обърна към мъжа:

– Кой сте вие?

– Името ми е Ъпшоу, Уилям Ъпшоу. Ние с жена ми държим жилището в сутерена.

– Този човек лъже – намеси се мисис Елис, – той не живее тук. И той е от бандата на крадците. В сутерена живее само моята прислужница, по-право главна готвачка. Казва се Грейс Джаксън и ако претърсите сградата, вероятно ще я намерите някъде завързана, сигурно със запушена уста. Направил го е тоя обесник. – Вече напълно бе загубила самообладание. В гласа ѝ, обикновено нисък и тих, сега тя самата чуваше истерични нотки.

– Ама на тая наистина дъската и хлопа – обади се мъжът от

сутерена.

– Тишина, моля – каза, инспекторът и се обърна към младия полицай, който се приближи и му прошепна нещо на ухото.

– Да, да – отвърна той, – справочникът е в мене.

Инспекторът извади друг тефтер и взе да го прелиства.

Мисис Елис го наблюдаваше с трескав поглед. Подобен кръгъл глупак в живота си не беше виждала. Как можеха да прашат от полицията такива, ама направо олигофрени?

Инспекторът вдигна глава и се обърна към мъжа с очилата:

– Вие ли сте Хенри Болтън?

– Да – отговори мъжът припряно, – а това е съпругата ми. Ние държим партерния етаж. Тя е фотограф, и използва една от горните стаи за ателие. Нали разбирате, художествена фотография.

От стълбите се чу шум и отвратителната старица се появи на площадката.

– Казвам се Бакстър – рече тя, – навремето, като играех в театъра, всички ме знаеха, Били Бакстър. Нали бях актриса. Държа задната част на първия етаж, тук на номер седемнайсет. Мога да потвърдя, че тази жена се вмъкна в къщата като хитра лисица и явно си беше наумила нещо да пакости. Видях я как наднича през ключалката в ателието на мисис Болтън.

– Значи тя не е наемателка тук? – попита инспекторът. – Така и предположих. Името ѝ го няма в справочника.

– За първи път я виждаме, инспекторе – обади се Болтън. – Мистър Ъпшоу я е пуснал в къщата погрешка. Първо нахълта в дневната, а сетне нахално се напъха в ателието на жена ми. Заплашвала я, изпаднала в истерия и се обадила в полицията.

Инспекторът погледна към мисис Елис.

– Имате ли да кажете нещо?

Мисис Елис преглътна. Да можеше само да запази спокойствие, пък и това сърце да не тупаше тъй бясно. Трябваше да овладее и непреодолимото желание да изкрещи.

– Инспекторе – рече тя, – станала е някаква ужасна грешка. Вие навярно сте нов в този район, младият полицай също. Не си спомням да съм ви виждала, но ако си направите труда да се свържете с управлението, оттам ще ви кажат всичко за мен. Живея в тази къща от години. Прислужницата ми Грейс работи при мене доста отдавна. Вдовица съм. Съпругът ми Уилфред Елис почина преди две години. Имам деветгодишна дъщеря, която е в пансион. Днес следобед излязох да се

поразходя и докато ме е нямало, тези хора са се вмъкнали в къщата ми и не знам какво са направили с покъщнината, дали са я разграбили, или унищожили, но всичко тук е нагоре с краката. Моля ви, свържете се веднага с управлението...

– Добре, добре – прекъсна я инспекторът и прибра бележника. – Сега ще отидем в участъка и ще поговорим за всичко това спокойно. Някой от вас тук ще подаде ли жалба срещу мисис Елис за това, че е нахълтала в къщата?

Настъпи тишина. Известно време никой не проговори.

– Не бихме искали да причиняваме комуто и да било неприятности – обади се плахо Болтън. – Жена ми и аз предпочитаме да оставим въпроса без последствия.

– Трябва отсега да ви е съвсем ясно – намеси се момичето, – че всичко, което тази жена каже за нас в полицията, ще е чиста лъжа.

– Не се тревожете – отвърна инспекторът. – Ако имаме нужда от вас, ще ви извикаме, но както гледам, едва ли ще се наложи. Хайде, да тръгваме, мисис Елис. – Тонът, с който се обърна към нея, в никакъв случай не беше груб, но звучеше доста властно. – Колата ни чака отвън. Ще ви закараме до участъка и там ще ни разкажете всичко. Имате ли палто?

Мисис Елис се запъти безропотно към вестибюла. Тя много добре знаеше къде е полицейският участък. На не повече от пет минути. Наистина най-добре бе да отиде там. Да се срещне с някой отговорен служител и да не се занимава повече с този кръгъл глупак. Но междувременно тия престъпници тук щяха да се измъкнат безнаказано. Докато тя се върне с полицаите, от тях нямаше да има и следа. Мисис Елис затърси слепешката палтото си във вестибюла и отново се препъна в ботушите и куфарите.

– Инспекторе – каза тя тихичко, – елате за минутка.

Той пристъпи към нея.

– Какво има?

– Ето на, махнали са и крушката – занарежда шепнешком мисис Елис. – Днес следобед всичко беше наред. А сега виждате ли тези ботуши, тези куфари! Донесли са ги и са ги захвърлили тук. Куфарите може би са пълни с мои неща. Най-настойчиво ви моля да оставите полицаия да пази, докато се върнем, за да не би тези хора да избягат.

– Разбира се, мисис Елис – отвърна инспекторът. – Готова ли сте вече да тръгваме?

Тя забеляза, че инспекторът и младият полицай тайничко се

споглеждат. Младият полицаи се опитваше да скрие усмивката си. Мисис Елис вече беше сигурна, че инспекторът няма никакво намерение да остави полицаия в къщата. В съзнанието и се прокрадна ново подозрение. Дали инспекторът и неговият подчинен не бяха маскирани като полицаи? Може би те също бяха членове на бандата? Тогава нямаше защо да се чуди, че лицата им не са и познати, а и това, че съвсем очевидно вземаха неподходящи мерки, бе напълно обяснимо. В такъв случай сега ще я отведат някъде, в някаква бърлога, ще я упоят, а може дори и да я убият.

– Няма да тръгна с вас – побърза да каже тя.

– Хайде, мисис Елис – подкани я инспекторът, – не ни затруднявай-те. В участъка ще ви направим чай, няма да ви се случи нищо лошо.

Той я хвана за ръката. Мисис Елис се опита да се отскубне. Младият полицаи застана срещу нея.

– Помощ – извика тя, – помощ, помощ!

Все някой щеше да я чуе. Може би хората от съседната къща, макар че тя почти не ги познаваше, но... Ако се развика достатъчно високо...

– Горката жена! – обади се мъжът, който се бе появил от сутерена. – Тъжна работа. Как ли се е докарала до това състояние?

Като видя изпъкналите му очи, в които се четеше съжаление, мисис Елис едва не се задави от кипналия в нея гняв.

– Хулиган такъв, как смееш само, как си позволяваш!

Ала тъкмо тогава я поведоха надолу по стълбите, завлякоха я на улицата и я напъхаха в колата. На волана имаше още един полицаи. Инспекторът седна до нея на задната седалка, като не преставаше да я държи. Колата потегли, спусна се надолу покрай парка, сетне зави. Тя се опита да види от прозореца накъде отиват, но едрата фигура на инспектора и пречеше. Колата отново свърна и спря за нейна голяма изненада пред полицейския участък. Значи мъжете бяха наистина полицаи. Значи не бяха членове на бандата. В първия миг, стъписана от това откритие, мисис Елис изпита облекчение и благодарност. Залитайки, тя слезе от колата. Инспекторът, който все още държеше ръката ѝ, я въведе в участъка.

Помещението и беше познато. Спомни си, че бе идвала тук преди години, когато се загуби рижавата котка. Както винаги имаше дежурен, седнал зад гишетото, и цялата обстановка беше съвсем делова. Мисис Елис си мислеше, че разговорът ще се проведе именно тук, но инспекторът прекоси помещението и я вкара в една стая в дъното. И тук, зад голямо бюро, седеше полицейски служител – той имаше по-висок чин и

слава богу, изглеждаше интелигентен. Мисис Елис бързо съобрази, че в никакъв случай не бива да допуска инспекторът да вземе първи думата.

– Стана една много объркана работа – рече тя. – Името ми е Елис и живея на Елмхърст Роуд седемнайсет. Някакви хора са влезли с взлом в къщата ми и в момента там се извършва организиран грабеж. Според мен крадците действуват безогледно и са изключително хитри. Те дори успяха да заблудят инспектора и другия полицаи...

Това, че служителят зад бюрото не я погледна, бе направо възмутително. Той вдигна въпросително вежди към инспектора, а инспекторът, който бе свалил шапката си, се изкашля и се приближи до бюрото. Изникнала изневиделица, една жена в полицейска униформа застана до мисис Елис и я хвана за ръката.

Инспекторът и този с по-високия чин разговаряха тихо. Мисис Елис не можеше да долови какво си казват. От вълнение краката и се бяха подкосили. Усети, че и се завива свят. Добре, че жената примъкна един стол и мисис Елис се отпусна на него. Скоро и поднесоха и чаша чай. Тя обаче отказа чая. Губеше се ценно време.

– Настоявам да ме изслушате – заяви мисис Елис и полицайката я хвана още по-здраво за ръката. Служителят зад бюрото ѝ направи знак да се приближи напред. Предложиха и друг стол, а жената застана зад гърба ѝ.

– Кажете сега, какво искате да ми обясните?

Мисис Елис нервно стисна длани. Обзета бе от предчувствието, че този мъж, независимо от по-солидния си вид, ще се окаже точно толкова глупав, колкото и инспекторът.

– Казвам се Елис, Уилфред Елис, адресът ми е Елмхърст Роуд седемнайсет. Можете да проверите в телефонния указател. В квартала ме познават много добре, тъй като живея на Елмхърст Роуд от десет години. Вдовица съм и имам дъщеричка на девет години, в момента е в пансион. При мен работи като прислужница Грейс Джаксън, тя готви и ми помага в домакинската работа. Днес следобед излязох да се поразходя из парка и минах покрай езерцата. Когато се прибрах, видях, че в къщата ми са нахълтали някакви хора. Прислужницата беше изчезнала. Вещите ми вече бяха изнесени от стаите, крадците се бяха настанили в дома ми и тъй умело разиграваха театъра, с който прикриваха коварните си кроежи, че по-късно успяха да заблудят дори инспектора. Помолих телефонистката от централата да се свърже с вас. Това изплаши крадците и аз трябваше да положа огромни усилия да ги задържа в дневната, докато ми се притечете на помощ.

Мисис Елис спря, за да си поеме дъх. Тя видя, че полицейският служител не сваля очи от нея и я слуша много внимателно.

– Благодаря ви, мисис Елис – каза той, – вашите показания ще ни бъдат от полза. Но преди да продължим, можете ли да ми покажете някакъв документ, с който да удостоверите самоличността си?

Тя го погледна стреснато. Документ, с който да удостовери самоличността си? Разбира се, че имаше такива документи. Но в момента не носеше нищо със себе си. Беше излязла без чантата, визитните и картички бяха в писалището, а паспортът и – потрябва и паспорт, когато пътуваха с Уилфред до Диеп – се намираше, ако не я лъжеше паметта, в лявата преграда на малкото писалище в спалнята ѝ.

Ала изведнъж тя си спомни безпорядъка в къщата. Сега там не би могла да намери нищо...

– За голямо съжаление – обърна се мисис Елис към служителя – аз не си взех чантата, когато днес следобед излязох, да се разходя. Оставих я в скрина в спалнята. Визитните ми картички са в писалището в дневната, а паспортът ми, който не е презаверен, защото ние със съпруга ми не пътувахме много, е в писалището, също в спалнята ми. Но сега там всичко е обърнато наопаки и крадците са отнесли вещите. В къщата е пълен хаос.

Служителят записа нещо в бележника си.

– Не можете ли да ни покажете личната си карта или купонната си книжка? – запита той.

– Обясних ви – заяви мисис Елис, като с труд съдържаше гнева си. – Визитните ми картички са в писалището. Не знам какво разбирате под купонна книжка.

Мъжът продължи да пише в бележника си. Той погледна полицайката и тя започна да опипва джобовете на мисис Елис. Правеше го съвсем професионално. Мисис Елис взе да премисля на кои нейни приятели биха могли да телефонират, кой би могъл да поръчителствува за нея, да дойде веднага с кола и да отвори очите на тези идиоти тук, пълни глупаци. „Трябва да запазя спокойствие – повтаряше си тя. – Трябва да запазя спокойствие.“ Семейство Колинс щяха да свършат най-добра работа, ала бяха в чужбина. Но Нета Дрейкот най-вероятно си бе у дома, по това време обикновено стоеше въщи заради децата.

– Помолих ви – каза мисис Елис – да проверите името и адреса ми в телефонния указател. Ако не желаете да си направите труда, попитайте в къщата или пък се обадете на моя банков агент, местният клон се намира на Хай Стрийт. В събота осребрих там чек. И накрая бих ви

помолила да позвъните на мисис Дрейкот, моя приятелка, живее в блока на Чарлтън Авеню, адресът и е Чарлтън Корт дваисет и едно. Тя ще потвърди това, което ви казах.

Мисис Елис се отпусна на стола. Беше напълно изтощена. И най-ужасният кошмар не би могъл да се сравни с този ужас, с потискащата безнадеждна участ, която я бе сполетяла. Едно след друго лоши съвпадения.

Поне чантата да си беше взела, в нея имаше визитни картички. Като си помислеше само, че докато се мотае тук, онези крадци, онези обладани от злото люде, върлуваха из дома ѝ, грабеха ценностите ѝ, вещите ѝ...

– Вижте какво, мисис Елис – заяви служителят, – вашите думи не се потвърдиха. Няма ви нито в телефонния, нито в адресния указател.

– Моля ви се, това е невъзможно – отвърна тя с възмущение. – Дайте ми указател и ще ви покажа.

Инспекторът, който все още стоеше прав, постави двете книги на бюрото пред нея. Тя отвори телефонния указател на „Елис“, прокара пръст по колонката отляво и спря точно на мястото, където знаеше, че е вписано нейното име. Пак Елис, но собственото име беше друго. Адресът и телефонният номер също бяха други. Сетне погледна в адресния указател и видя, че срещу Елмхърст Роуд 17 са записани имената Болтън, Ъпшоу, Бакстър... Мисис Елис бутна настрана и двата указателя и вперил озадачен поглед в полицейския служител.

– Нещо не е в ред – рече тя, – данните са може би стари или пък фалшиви. Указателите, които имам у дома, съдържат верни данни и са съвсем различни от тези.

Мъжът не обърна внимание на думите ѝ, само затвори указателите.

– Вижте какво, мисис Елис, вие сте изморена и една почивка ще ви се отрази добре. Ще се опитаме да намерим приятелите ви. Сега си вървете, а аз ще се свържа с тях колкото може по-бързо. Ще пратя при вас лекар, ще поговорите с него, ще ви даде успокоително. Починете си и утре сутринта ще се чувствате по-добре, а вероятно ще можем да ви съобщим и нещо по-конкретно.

Полицайката и помогна да се изправи.

– Да вървим.

– А какво ще стане с къщата ми? – възпротиви се мисис Елис. – Ония крадци са там, там е и прислужничката ми Грейс. Грейс навярно лежи вързана в сутерена. Нима ще оставите къщата така? Нима ще им позволите да се измъкнат след това чудовищно престъпление? Вече

загубихме много ценно време, ето, половин час, откакто сме тук...

– Не се тревожете, мисис Елис – рече полицейският служител, – оставете всичко на нас.

Полицайката я поведе, а тя продължаваше да говори, да протестира. Сетне тръгнаха по някакъв коридор и полицайката взе да я успокоява:

– Хайде, стига вече! Не се тревожете. Тук нищо лошо няма да ви се случи.

И мисис Елис се озова в някаква стаичка с легло. Господи!... Та това беше килия, затворническа килия... Полицайката и помагаше да си свали палтото, махаше иглата, с която бе забола шала, след като го бе увила около главата си. Мисис Елис се почувствува тъй зле, че полицайката я сложи да легне, покри я с грубо сиво одеяло и натъкми малка твърда възглавница под главата ѝ.

Мисис Елис сграбчи ръцете ѝ. Лицето на жената и се стори приветливо.

– Моля ви, позвънете на Хампстед четири хиляди седемдесет и две, това е номерът на моята приятелка мисис Дрейкот. Помолете я да дойде тук. Инспекторът отказва да ме изслуша. Не иска да чуе какво му обяснявам.

– Успокойте се, всичко ще бъде наред – отвърна жената.

Някой влезе в стаята, по-точно в килията. Гладко избръснат мъж, много сериозен, с чанта в ръка. Той поздрави полицайката и отвори чантата. Извади слушалка и термометър и се усмихна на мисис Елис.

– Разбрах, че нещо сте разтревожена, така ли? Спокойно, скоро всичко ще се оправи. Хайде, дайте ми сега ръката си.

Мисис Елис седна на твърдото тясно легло и придържа одеялото към себе си.

– Докторе, аз съм съвсем здрава. Вярно е, че преживях нещо ужасно, толкова ужасно, че едва ли има човек, който не би си разстроил нервите при такова положение. В къщата ми са нахълтали крадци. Тук никой не ми вярва, но аз съм мисис Елис, мисис Уилфред Елис и ако ви е възможно да убедите органите на властта.

Той не я слушаше. С помощта на полицайката сложи термометъра под мишницата ѝ, не в устата – държеше се с нея като с дете. Сетне и премери пулса, дръпна долните и клепачи, за да погледне в очите ѝ, прислуша гърдите ѝ...

Мисис Елис продължаваше да говори:

– Разбирам, че практиката е такава. Вие сте длъжен да ме

прегледате. Но искам да ви предупредя, че откакто ме доведоха тук, още, откакто полицията дойде в дома ми, с мен се държат отвратително скандално. Не познавам лично нашия депутат, но искрено вярвам, че когато чуе всичко това, той ще се заеме с въпроса и някой ще отговаря за последствията. За нещастие аз съм вдовица, нямам близки роднини, а дъщеричката ми е в пансион. Най-близките ми приятели – мистър и мисис Колинс, са в чужбина, но банковият ми агент...

Той триеше ръката и със спирт, после вкара иглата. Мисис Елис изхлипа от болка и се отпусна на твърдата възглавница. Лекарят не пускаше ръката ѝ, а тя отначало мятеше глава, сетне я обзе някакво вцепенение, докато течността от спринцовката се вливаше във вената ѝ. По лицето и се стичаха сълзи. Вече не можеше да се бори. Беше тъй омаломощена.

– Как сте сега? – попита лекарят. – По-добре, нали?

Гърлото и бе пресъхнало, в устата и нямаше слюнка. Значи това беше опиат, от онези опиати, които те парализират, правят те безпомощен. Но ето, че възмущението, което доскоро бушуваше в нея, се уталожил, замря. Гневът, страхът и отчаянието, опънали докрай нервите ѝ, сякаш изчезнаха. „Вероятно – помисли си тя – не съм успяла да обясня нещата както трябва. Пък и голяма част от недоразуменията се дължат на това, че излязох без чанта.“ Сети се за крадците – колко отвратителни, зли и коварни бяха те. „Сега не трябва да мисля за това – рече си тя. – Трябва да се успокоя, да си почина.“

– Е – обади се лекарят, като пусна ръката ѝ, – искате ли да ми разправите всичко отначало? Твърдите, че се казвате мисис Елис.

Тя въздъхна и затвори очи. Трябваше ли това мъчение пак да започва? Нима не записаха всичко в бележниците си? Какъв смисъл имаше, след като неспособността им да се справят с положението бе тъй очевидна? Тези указатели бяха пълни с грешни имена и адреси. Нищо чудно, че ставаха толкова много грабежи, убийства и всякакви други престъпления, след като всичко в полицията бе наопаки – корумпирана работа. Как се казваше депутатът? Знаеше името му, но точно сега не можеше да се сети. Един такъв русоляв – приятен човек, снимката му от плаката вдъхваше доверие. Пък и той разчиташе на избирателите от Хампстед и непременно щеше да се заеме с този случай...

– Мисис Елис – обади се лекарят, – мислите ли, че сега можете да си спомните истинския си адрес?

Тя отвори бавно очи и го погледна изтощена.

– Живея на Елмхърст Роуд седемнайсет. – Мисис Елис говореше

като автомат. – Вдовица съм, съпругът ми почина преди две години. Имам деветгодишна дъщеря, която е в пансион. Днес следобед излязох да се поразходя и когато се върнах...

– Да – прекъсна я той, – това ни е известно. Знаем какво се е случило след разходката ви. Сега искаме да ни разкажете какво се е случило преди това.

– Обядвах. Спомням си много добре какво ядох. Пъдпъдък и ябълков сладкиш, сетне пих кафе. Канех се да подремна, защото не се чувствах много добре, но изведнъж реших, че ако взема малко въздух, ще се оправя.

Веднага съжали за това, което току-що бе казала. Лекарят я гледаше изпитателно.

– Така значи – рече той, – не сте се чувствували много добре. Бихте ли ми казали какво точно ви имаше?

Мисис Елис разбра какво цели с този въпрос. Той бе в съюз с онези полицаи и искаше да я обяви за душевноболна. Щяха да измислят, че е имала нервен припадък и в умопомрачение е съчинила цялата история.

– Нищо ми нямаше – побърза да отговори тя. – Бях само малко изморена, защото цяла сутрин се занимавах с домакинство. Подредих бельото, разчистих бюрото в дневната. Тези неща отнемат доста време.

– А можете ли да ми опишете къщата си, мисис Елис? – запита лекарят. – Опитайте се да опишете мебелите в спалнята например или в дневната.

– Разбира се, но не трябва да забравяте, че крадците, които нахълтаха днес следобед, са нанесли огромни и, боя се, непоправими щети. Разграбили са нещата ми, отнесли са всичко. В стаите е страхотна мръсотия, а в спалнята ми на горния етаж една млада жена се представя за фотографа.

– Разбирам – каза лекарят, – не се безпокойте за това. Просто ми опишете -мебелите, кое къде стои у вас, такива неща.

Сега той и се стори по-отзивчив, отколкото в началото. Мисис Елис взе да описва подробно всяка стая. Изброяваше украшенията, картините, уточняваше мястото на столовете и масите.

– Готвачката ви се казва Грейс Джаксън, така ли?

– Да, докторе, Грейс е при мен от няколко години. Когато излязох днес следобед, тя беше в кухнята. Спомням си добре, че се провикнах, за да я предупредя, че отивам да се поразходя. Казах ѝ, че няма да се бава. Много се тревожа за нея, докторе. Онези крадци сигурно са я заварили там и най-вероятно са я отвлекли.

– Ще се погрижим и за това – успокои я лекарят. – Мисис Елис, вие ни казахте много важни неща и така добре описахте дома си, че няма да ни е трудно да го открием. Ще намерим и близките ви. Тази нощ ще останете тук, а утре сутринта, надявам се, ще можем да ви съобщим приятна новина. Казвате, че дъщеричката ви е в пансион. Помните ли адреса?

– Естествено. Мога да ви кажа и телефонния номер. Хай Клоуз, Бишгъпс Лейн, Хачуърт, номерът е Хачуърт двеста и две. Само че не разбирам защо трябва да търсите дома ми.

– Не се тревожете – каза и лекарят. – Ясно е, че не сте болна и не лъжете. Получили сте временна загуба на паметта, а това често се случва и може да сполети всекиго. Освен това бързо преминава. Досега сме имали много такива случаи. – Той се усмихна и се изправи с чантата в ръка.

– Не е вярно – възпротиви се мисис Елис, като се опита да се надигне от възглавницата. – Продължавам да имам отлична памет. Разказах ви всички подробности, не мога да си представя, че съм пропуснала нещо. Казах ви името си, къде живея, описах ви дома си, съобщих адреса на дъщеря си в пансиона.

– Разбира се – прекъсна я лекарят. – Хайде сега, успокойте се. Опитайте се да се отпуснете и да поспите. Ние непременно ще намерим приятелите ви.

Той прошепна нещо на полицайката и излезе от килията. Полицайката се приближи до леглото и подпъхна одеялото.

– Хайде, усмихнете се. Нали чухте какво ви поръча докторът? Потдъхнете си. Ще видите, че всичко ще се оправи.

Да си поотдъхне..., но как? И защо я съветва точно сега да се отпусне при положение, че в този момент плякосваха из къщата, грабежа вещите ѝ, опразваха стаите? Защо? За да могат крадците да офейкат с пляката? Щяха естествено да вземат със себе си и Грейс, тъй че горката Грейс нямаше да може да свидетелства в участъка. Надяваше се все пак, че съседите, семейство Фърбър, ще проявят разбиране. Това, което искаше, не беше чак толкова сложно... Мисис Елис си даде сметка, че е трябвало да бъде по-внимателна с тях – да им се обажда от време на време, да се държи по-дружелюбно, да ги кани на чай. Но пък нали в градовете хората отдавна не поддържаха такива отношения, смятаха ги за отживелица. Ако полицейският служител не бе успял да открие Нета Дрейкот, трябваше веднага да се влезе във връзка със семейство Фърбър...

Мисис Елис дръпна жената за ръкава.

– Семейство Фърбър, съседите, които живеят на номер деветнайсет, ще ви кажат за мен. Не сме близки приятели, но те много добре ме знаят. Близко шест години живеем в съседни къщи. Моля ви, обадете се на семейство Фърбър.

– Непременно – рече полицайката, – но сега се опитайте да поспите.

Мисис Елис отпусна глава на възглавницата.

„Ох, миличката Сузан! Ами ако това се беше случило през ваканцията? Щеше да е още по-страшно. Какво щяхме да правим? Връщаме се от разходка и намираме тия злодеи в къщата... Ами онази отвратителна фотографка и мъжът и – те можеха да си харесат Сузан, такава хубавичка, русичка, и да решат да я отвлекат... Поне детето е в безопасност и не знае нищо за това, което става тук. Да можеше някак да се потули тази ужасна история, поне да не пишат за нея във вестниците и тогава Сузан нямаше да научи за случилото се. Какъв позор, какво унижение, да ме накарат да преспя в затворническа килия, и то заради безкрайната глупост на тия тук, заради грешките им...“

– Добре ли спяхте? – попита я полицайката и и поднесе чаша чай.

– Не знам какво имате предвид – рече мисис Елис. – Аз не съм дремнала.

– Ааа, подремнахте си хубавичко. – Жената се усмихна.

Мисис Елис я погледна озадачено и седна на тясното легло. Та нали само преди миг говори с полицайката? Главата я болеше страхотно. Отпи от чая – беше безвкусен, направо блудкав. Копнееше за леглото си у дома. Представи си как сутрин Грейс влиза безшумно и отдръпва завесите.

– Трябва да се измиете – обади се жената. – Аз ще ви среша и после ще говорите отново с лекаря.

Мисис Елис преживя унижението да се измие пред чуждия поглед и после да я срещат. Сетне и дадоха шала, палтото и ръкавиците и я изведоха от килията. Минаха отново по коридора и влязоха в стаята, където я бяха разпитвали предната вечер. Този път зад бюрото имаше друг служител, но тя позна инспектора и лекаря.

Лекарят пристъпи към нея с познатата ласкава усмивка.

– Как се чувствате днес? Успяхте ли да дойдете на себе си?

– Тъкмо обратното – отговори мисис Елис. – Не се чувствавам никак добре и няма да се оправя, докато не разбера какво става у дома.

Може ли най-сетне някой от вас да ми каже как се развиват нещата от снощи насам? Охранява ли се по някакъв начин собствеността ми?

Лекарят не отговори, само я поведе към стола до бюрото.

– Ето, полицейският служител иска да ви покаже една снимка във вестника – заяви той.

Мисис Елис седна. Служителят и подаде един брой от „Нюз ъв дъ Уърлд“ – вестник, който Грейс купуваше в неделя. Мисис Елис никога не го четеше. Зърна снимка на някаква жена с топчесто лице, облечена в светло палто и с шал на главата. Снимката беше заградена с червен кръг и отдолу пишеше: „Изчезнала, Ейда Луис, 36-годишна, вдовица, живуща Албърт Билдингс 115, Кентиш Таун“. Тя сложи вестника на бюрото.

– Съжалявам, но не мога да ви помогна. Не познавам тази жена.

– Името Ейда Луис нищо ли не ви говори? – запита служителят. – Ами Албърт Билдингс?

– Не, абсолютно нищо.

Изведнъж разбра защо и задават тези въпроси. Мислеха, че е изчезналата Ейда Луис от Албърт Билдингс. Просто защото беше облечена в светло палто и носеше шал на главата си. Мисис Елис стана от стола.

– Това е нелепост. Казах ви името и адреса си, а вие упорито продължавате да не ми вярвате. Задържането ми тук е истинско беззаконие. Държа да говоря с адвокат, с моя адвокат... – В този миг се сепна. Та тя не бе ползвала адвокатски услуги, откакто Уилфред почина, а и кантората май беше преместена или друг адвокат я беше поел. По-добре да не споменава имена, ще си помислят, че пак ги лъже. По-сигурно беше да даде името на банковия си агент...

– Почакайте, момент – прекъсна я отново служителят, защото в статията влезе някакъв човек. Беше опърпан простоват мъж в овехтял кариран костюм и държеше меката си шапка в ръка. – Познавате ли тази жена? – попита го служителят. – Не е ли това сестра ви Ейда Луис?

Мисис Елис наистина едва обузда гнева си, когато мъжът пристъпи и се взря в лицето ѝ.

– Не, сър, това не е Ейда. Ейда не е толкова едра, и зъбите на тази жена май не са протези. На Ейда са протези. Никога не съм виждал тази жена.

– Благодаря ви – каза служителят, – това е всичко. Можете да си вървите. Ще ви уведоим, щом открием сестра ви.

Опърпаният мъж излезе от стаята. Мисис Елис се обърна победоносно към служителя зад бюрото.

– Е, сега вече може би ще ми повярвате?

Той се замисли за миг, сетне погледна към лекаря и се зачете в някакви бележки върху бюрото си.

– Колкото и да ми се иска да ви вярвам, защото това би ни спестило много неприятности, за съжаление не мога. Фактите, които изложихте, се оказаха до един неверни. Поне засега,

– Какво искате да кажете? – запита мисис Елис.

– Първо, адресът ви. Вие не живеете на Елмхърст Роуд седемнайсет, защото там има наематели, които ние познаваме. Къщата е разделена на апартаменти и етажите са дадени под наем на различни хора. Вие не фигурирате сред тях.

Мисис Елис стисна дръжките на стола. Служителят не сваляше упорития си и невъзмутим поглед от нея.

– Грешите – отвърна тя спокойно. – На номер седемнайсет няма никакви апартаменти. Това е частна къща. Моята собствена къща.

Мъжът отново сведе очи към бележника си.

– На номер деветнайсет не живеят хора с името Фърбър. Там също има апартаменти. Вашето име не е вписано нито в адресния, нито в телефонния указател. Такова име няма и в банковия клон, за който говорихте снощи. Освен това в този район не можахме да открием лицето Грейс Джаксън.

Мисис Елис погледна към лекаря, към инспектора, към полицайката, която все още стоеше до нея.

– Нима това е някакъв заговор? Защо всички сте против мен? Какво съм направила?... – Гласът и секна. Трябваше да издържи. Не биваше да рухва. Трябваше да прояви храброст, заради Сузан. – Свързахте ли се с приятелката ми в Чарлтън Корт? Мисис Дрейкот, живее в големия блок.

– Мисис Дрейкот не живее в Чарлтън Корт, мисис Елис – заяви полицейският служител, – по простата причина, че Чарлтън Корт вече го няма. Разрушен беше от бомба.

Миене Елис се взря в него ужасена. Бомба? Какъв ужас! Кога? Как? Нощес ли? Нещастие след нещастие!... Кой е могъл да го стори – анархисти или може би бандити като онези, които са настанени в къщата й? Горката Нета, ами мъжът й, ами децата й? Мисис Елис усети, че главата и се замайва...

– Простете – рече тя, като правеше всичко възможно да не проявява малодушие, да се държи достойно. – Въобщо не знаех за този страшен атентат. Бандитите най-вероятно участвуват в един и същи заговор с онези хора в моята къща...

Тя млъкна, защото изведнъж осъзна, че я лъжат, всичко беше лъжа

– тези тук не бяха полицаи. Завзели бяха сградата, всъщност бяха шпиони. Сигурно имаха намерение да свалят правителството, но защо тогава се занимаваха с една най-обикновена и съвсем безобидна личност като нея? След като водеха гражданска война, защо не изнасяха картечници по улиците, защо не бяха тръгнали към Бъкингамския дворец? Защо стояха тук и разиграваха тия сцени?

Влезе един полицаи, удари токове и застана пред бюрото.

– Проверихме във всички болници и приюти за душевноболни в района и в радиус от десет километра, сър. Няма изчезнали.

– Благодаря. – Без да обръща внимание на мисис Елис, полицейският служител се обърна към лекаря: – Не можем да я държим тук. Ще трябва да ги убедите да я вземат в „Мортън Хил“. Управителката да намери стая. Кажете ѝ, че е временно. Жената е с амнезия.

– Ще направя, каквото мога – отговори лекарят.

„Мортън Хил“. Мисис Елис веднага разбра какво имаха предвид. „Мортън Хил“ беше известен приют за душевноболни недалеч от Хайгейт. Говореше се, че не го поддържали добре, било някакво кошмарно място.

– „Мортън Хил“? – повтори тя. – Да не би да искате да ме отведете там? Всички знаят, че „Мортън Хил“ е ужасно място. Сестрите непрестанно напускат. Отказвам да отида там. Настоявам за адвокат... не, по-добре повикайте моя домашен лекар, доктор Годбър, живее на Паркуел Гордънс.

Служителят я погледна загрижено.

– Изглежда, наистина е от този район. Не бърка имената. Но нали Годбър се премести в Портсмут? Аз си го спомням Годбър.

– Ако е в Портсмут – прекъсна го мисис Елис, – трябва да е замислил само за няколко дни. Той е много съвестен. Секретарката му ме знае. Миналата ваканция водих там Сузан.

Никой не я слушаше, а служителят отново, препрочиташе нещо в бележника си.

– Впрочем – заяви той – името на училището, което ми дадохте, е вярно. Телефонният номер е друг, но училището е същото. Смесено училище. Снощи се свързахме с тях.

– В такъв случай боя се, че сте попаднали на друго училище. Хай Клоуз е девическо училище и ако беше смешено училище, никога не бих изпратила Сузан там.

– Хай Клоуз – повтори служителят, като четеше от бележника си – е смешено училище, което се ръководи от мистър Фостър и съпругата

му.

– Грешите, ръководи се от мис Слейтър – заяви мисис Елис, – мис Хилда Слейтър.

– Искате да кажете, че преди години го е ръководила някаква дама на име Слейтър – уточни служителят. – Да, наистина навремето училището е било поверено на нея, но след като се пенсионира, ръководството му поели мистър и мисис Фостър. Там нямат ученичка, която да се казва Сузан Елис.

Мисис Елис седеше на стола неподвижна. Вгледа се в лицето на всеки един от тях. На нито едно лице не видя безчувствено изражение. Нито едно не излъчваше враждебност. Полицайката и се усмихна ведро. Всички я наблюдаваха внимателно. Най-сетне тя заговори:

– Не се опитвате нарочно да ме заблудите, нали? Ясно съзнавате, че съм разстроена, че безкрайно много се тревожа от това, че не разбирам какво става? Ако всичко е игра, някаква игра-изтезание, моля ви се, кажете ми. Трябва все пак да разбирам какво искате от мене.

Лекарят я хвана за ръката, а служителят зад бюрото се наведе към нея.

– Опитваме се да ви помогнем – каза и той. – Правим всичко възможно да открием приятелите ви.

Мисис Елис се вкопчи в ръката на лекаря. Сега той бе единствената и надежда.

– Не разбирам какво става – рече мисис Елис. – Ако страдам от загуба на паметта, защо си спомням всичко така ясно? Помня името си, адреса, хората, пансиона... А къде е Сузан? Къде е милото ми момиченце? – Тя се заоглежда, обезумяла от ужас. Опита се да стане от стола. – Кажете, че Сузан не е в Хай Клоуз, къде е тогава?

Някой я тупаше по рамото. Подадоха и чаша вода.

– Ако мис Слейтър се е пенсионира и на мястото и е дошло семейство Фостър, аз щях да знам за това, щяха да ми съобщят – повтаряше мисис Елис. – Нали вчера говорих по телефона? Сузан беше добре и играеше навън.

– Искате да кажете, че сте разговаряли със самата мис Слейтър? – запита служителят.

– Не, позвъних и се обади секретарката. Позвъних, защото имах... някакво предчувствие, че Сузан може, да не е добре. Секретарката ме увери, че детето е обядвало и в момента играе. Не си измислям нищо. Това беше вчера. Не мога да повярвам, че секретарката няма да ми съобщи, ако мис Слейтър наистина е предприела нещо такова.

Мисис Елис се вираше в озадачените лица на хората, които също не сваляха очи от нея. В този миг вниманието и привлече голямата цифра 2, изписана на календара върху бюрото.

– Знам, че беше вчера – заяви тя, – днес е втори, нали? Съвсем ясно си спомням как откъснах страницата от моя календар и понеже беше първо число на месеца, реших сутринта да разчистя бюрото си, да подредя всички документи.

Полицейският служител се отпусна и се усмихна.

– Вие наистина говорите много убедително и по всичко личи, че живеете някъде наблизко. Ето, тръгнали сте без пари и обувките ви са съвсем чисти. Не идвате отдалече. Но че вчера не сте тръгнали на разходка от Елмхърст Роуд седемнайсет е напълно сигурно. По някаква причина, която се надяваме да открием, този адрес, заедно с някои други адреси, се е запечатал в съзнанието ви. Обещавам ви, че ще направим всичко възможно да ви помогнем да се почувствувате отново добре. Не бива да се страхувате от „Мортън Хил“. Аз познавам обстановката. Сигурен съм, че ще се грижат за вас добре.

Мисис Елис си представи как стои затворена зад сивите неприветливи стени, чиито мрачни очертания се виждаха чак от езерцата. Колко пъти бе минавала покрай тези стени, съжалявайки хората, които живеят зад тях. Преди време жената на бакалина полудя – мисис Елис си спомни как една сутрин Грейс дойде и започна да и разправя цялата история: „... и той каза, те я пратили в «Мортън Хил».“ Мисис Елис знаеше, че веднъж вкарат ли я там; никога няма да излезе. Хората от полицейския участък нямаше да се сетят повече за нея. А ето че възникна и това ужасно недоразумение за Сузан и за онези Фостърви, които поели ръководството на училището.

Мисис Елис се наведе напред, стиснала здраво ръцете си една в друга.

– Повярвайте ми, не искам да ви създавам неприятности. Винаги съм била тих, кротък човек. Не съм избухлива, нито пък сприхава и ако наистина съм загубила паметта си, ще направя всичко, което ми поръча лекарят, готова съм да взимам всякакви лекарства, стига той да смята, че ще ми помогнат. Но се тревожа, ужасно се тревожа за момиченцето си след всичко това, което ми съобщихте за училището и за мис Слейтър, която казвате, се пенсионира. Моля ви, направете ми една услуга. Позвънете в училището и ги попитайте как мога да се свържа с мис Слейтър. Не е изключено тя да е взела къщата край пътя и да се е преместила там с част от децата, и сред тях да е и Сузан. Този, с когото сте

се свързали по телефона, е сигурно отскоро там на работа и не е съобразил да ви даде по-пълна информация.

Мисис Елис говореше ясно, а в гласа и нямаше и нотка на истерия – тя успяваше да прикрие дори вълнението си. Най-сетне трябваше да разберат, че работата е сериозна и че молбата и не е вятърничава приумица.

Полицейският служител погледна към лекаря, сетне сякаш нещо размисли.

– Добре, ще позвъним. Ще се опитаме да се свържем с мис Слейтър, но вероятно това няма да стане веднага. Междувременно ще е най-добре да почакате в някоя друга стая.

Мисис Елис се изправи, този път без помощта на полицайката. Решила бе да им покаже, че се чувства добре, както психически, тъй и физически и че се оправя и без чужда помощ, стига да и се даде възможност. Жалко, че не беше с шапка, а с този шал на главата. Инстинктът и подсказваше, че шалът не е подходящ за такива случаи. Освен това нали нямаше чанта, непрестанно се чудеше къде да си дене ръцете. Добре, че поне имаше ръкавици. Да, но само ръкавици. Тя кимна енергично на полицейския служител и на лекаря – бе решила на всяка цена да се държи любезно – и тръгна с полицайката към чакалнята. Този път и спестиха унижението да я напъхат в килията. Отново и поднесоха чай.

„Не си гледат работата, ами дай им да пият чай“ – рече си тя.

Изведнъж си спомни за нещастната Нета Дрейкот и ужасната трагедия с бомбата. Може би тя и семейството и бяха избягали и се бяха насанили някъде при приятели, но това не можеше да се разбере веднага.

– Сутрешните вестници пишат ли за нещастieto? – обърна се мисис Елис към полицайката.

– Какво нещастие?

– Пожарът на Чарлтън Корт, за който съобщи инспекторът.

Жената я погледна озадачена.

– Не си спомням да е казал нещо за пожар.

– Моля ви се – рече мисис Елис, – каза, че Чарлтън Корт бил разрушен от някаква бомба. Бях потресена, защото там живеят мои приятели. Сигурно всички вестници пишат за това.

Лицето на жената просветна.

– А, сега се сещам. Мисля, че инспекторът говореше за някаква бомба по време на войната.

– Как тъй по време на войната? – прекъсна я припряно мисис Елис. – Чарлтън Корт бе построен много след войната. Спомням си, че блокът се строеше, когато с мъжа ми се преместихме в Хампстед. Не,

нещастieto очевидно се е случило нощес. Каква ужас-яа история!

Полицайката сви рамене.

– Мисля, че грешите – рече тя. – Тук не е ставало дума за никакво произшествие или изобщо за нещастие.

„Какво невежество, глупачка – помисли си мисис Елис. – Чудно как е изкарала изпита, за да работи в полицията. Нали жените, които назначават тук, уж трябва да са много умни.“ Тя продължи мълчаливо да отпива от чая си. Нямаше никаква полза от този разговор. Стори и се, че това мълчание е траяло много дълго, когато най-сетне вратата се отвори и на прага застана лекарят с усмивка на лицето.

– Е – рече той, – мисля, че понапреднахме. Успяхме да се свържем с мис Слейтър.

Мисис Елис стана, очите и блестяха.

– О, докторе, слава богу... Научихте ли нещо за дъщеря ми?

– Първо се успокойте; Не бива да се вълнувате, инак отново ще изпаднете в снощното състояние. Тъй доникъде няма да стигнем. Доколкото разбирам, като казвате „дъщеря ми“, имате предвид лице, което се нарича или се е наричало Сузан Елис?

– Да, да, точно тъй – побърза да отговори мисис Елис. – Добре ли е тя? При мис Слейтър ли е?

– Не, не е при мис Слейтър, но се чувствава прекрасно. Самият аз разговарях с нея по телефона и си записах сегашния и адрес. – Лекарят потупа горния джоб на самото си и отново се усмихна.

– Казвате, че не е при мис Слейтър? – Мисис Елис гледаше втрещена и объркана. – Значи е вярно това, че училището е минало в други ръце. Вие говорихте ли с онези хора, семейство Фостър? А тя някъде в съседство ли е? Надалеч ли са се преместили? Какво се е случило?

– Лекарят взе ръката ѝ, поведе я към стола и и помогна да седне.

– Сега – рече и той – искам да си помислите спокойно и да се опитате да си припомните съвсем ясно някои неща. И много ви моля, не се вълнувайте. Така недоразумението ще се изясни и всичко ще се избистри в съзнанието ви. Вероятно си спомняте, че снощи ни съобщихте името на своята прислужница, Грейс Джаксън? –

– Да, докторе.

– Само не бързайте. Просто ни разкажете нещичко за Грейс Джаксън.

– Намерихте ли я? У, дома ли е тя? Добре ли е?

– Засега оставете това. Опитайте се да опишете Грейс Джаксън.

Мисис Елис изтръпна при мисълта, че те може да са намерили

горката Грейс убита и ще я накарат да идентифицира тялото.

– Грейс е едро момиче – започна мисис Елис. – Всъщност какво ти момиче, на години е горе-долу колкото мене, но нали знаете, свикнали сме да наричаме прислужничките момичета. Има голям бюст, доста дебели глезени, кестенява коса и сиви очи. Облечена е... чакайте да преценя с какво може да е облечена... Когато са нахълтали крадците, тя надала е била с престилчицата и бонето. Вероятно се е мотаела все още в работната роба. Обикновено се преоблича привечер. Колко често и говоря по този въпрос! Некрасиво е да отваряш вратата в работно облекло, показва немарливост. Все едно, че влизаш в пансион! Грейс има хубави зъби и приятна усмивка, но ако нещо и се е случило, тя едва ли... – Мисис Елис млъкна. Ако я бяха убили или претрепали, Грейс едва ли щеше да се усмихва.

Лекарят сякаш не бе чул последните и думи. Гледаше я съсредоточено.

– Знаете ли, вие много точно описахте себе си.

– Себе си ли?

– Да. Фигурата, цветовете и други неща... Според нас е възможно амнезията ви да се изразява в това, че бъркате личността си и вероятно вие сте Грейс Джаксън, която си мисли, че е някоя си мисис Елис. Затова полагаме усилия да открием роднините на Грейс Джаксън.

Той наистина прекаляваше. Мисис Елис преглътна. Оскърбената и гордост се надигна.

– Докторе – заговори тя бързо, – позволихте си малко повече, отколкото е редно. Грейс Джаксън и аз никак не си приличаме и ако вие някога откриете нещастното момиче, тя веднага ще се съгласи с мене. Грейс работи у нас от седем години. Родом е от Шотландия, мисля, че родителите и са шотландци. Всъщност сигурна съм, че са шотландци, защото тя прекарваше отпуските си в Абърдийн. Грейс е добро, много работливо и ще ми се да вярвам, честно момиче. Е, имали сме и разправии, ама нищо сериозно. Тя проявява твърдоглавство, пък и аз държа на своето. То кой ли не държи на своето?... Но...

Какво искаше да каже лекарят с тази своя снизходителна усмивка?

– Виждате ли – рече той – колко много неща знаете за Грейс Джаксън.

На мисис Елис и се прииска да го удари. На какво отгоре беше толкова уверен, толкова самонадеян! „Трябва да се владее, в никакъв случай не бива да избухвам“ – помисли си тя, а на глас каза:

– Докторе, знам толкова много за Грейс Джаксън, защото както май

обясних, тя работи вече седем години при мене. Ако се окаже болна и изобщо ако и се е случило нещо лошо, ще държа отговорна полицията, задното въпреки настойчивите ми молби не вярвам през нощта да са оставили къщата ми под наблюдение. Сега вероятно ще бъдете тъй добър да ми кажете къде мога да намеря детето си. Тя поне със сигурност ще ме познае.

Мисис Елис реши, че се е държала много въздържано и независимо от ужасното предизвикателство не е загубила самообладание.

– Казвате, че сте на трийсет и пет години – рече лекарят, като явно искаше да смени темата. – Грейс Джаксън горе-долу на същите години ли е?

– Аз навърших трийсет и пет през август. Мисля, че Грейс е с една година по-млада, не съм съвсем сигурна.

– В никакъв случай не изглеждате на повече – усмихна се лекарят.

Не можеше да си представи, че в такъв момент той ще се опитва, да я успокоява с комплименти.

– Като имам предвид, телефонния разговор, който току-що водих – продължи той, – Грейс Джаксън сега трябва да е най-малко на петдесет и пет-шест години.

– Вероятно има не една, а повече жени на име Грейс Джаксън, които работят като домашни прислужнички – отвърна мисис Елис хладно. – Ако сте решили да ги издирите всичките, това ще ви отнеме много време. Съжалявам, че се налага да бъда настойчива, но преди всичко трябва да знам къде се намира дъщеря ми Сузан.

Той явно започваше да отстъпва. Усети това в погледа му.

– Трябва да ви съобща – рече лекарят, – че за щастие мис Слейтър успя да ни свърже с бившата си ученичка. Ние говорихме по телефона с нея. Тя се намира недалеч от тук, в Сейнт Джонс Уд. Не е съвсем сигурна, но мисли, че ще познае Грейс Джаксън, ако я види.

За миг мисис Елис остана безмълвна. Какво търсеше Сузан в Сейнт Джонс Уд? И какво безобразие – да викат детето на телефона и да го разпитват за Грейс. Естествено е в такъв момент да се обърка и да каже, че „мисли“, че ще познае Грейс, макар да бяха минали само два месеца, откакто Грейс и махаше за сбогом, когато след ваканцията я изпращаха отново в училище.

После мисис Елис се сети за зоологическата градина. Ако се е наложило тези промени в училището да се решат много набързо, може би някоя от по-младите учителки е завела част от децата някъде, за да облекчи нещата. Завела ги е или в зоопарка, или в „Мадам Тюсо“.

– Знаете ли откъде ви се обади тя? – попита много делово мисис Елис. – Искам да кажа, знаете ли при кого е тя, кой се грижи за нея?

– Адресът и е Халифакс Авеню две-А, а що се отнася до грижите, според мен вие сама ще се убедите, че тя съвсем няма нужда от грижи. По гласа и личи, че е човек, който чудесно се справя сам. Чух я да вика на някакво момченце на име Кийт да мълчи и да не вдига толкова шум, защото и пречи да говори.

Устните на мисис Елис потрепнаха в усмивка. Хубаво, че Сузан е успяла да покаже колко е съобразителна и енергична. Но това не биваше да я изненадва – нали си знаеше, че Сузан е надраснала възрастта си. Макар и малка, беше и като приятелка. Но кой пък бе този Кийт... Сякаш наистина училището изведнъж бе станало смесено. Изглежда, в групата, която бяха повели в зоопарка или в „Мадам Тюсо“, имаше и момчета. Дали пък не бяха завели децата да обядват на Халифакс Авеню при роднини на мис Слейтър или на Фостърови? И все пак всичко това бе направо непростимо. Предприемат сериозни промени, и то съвсем ненадейно, разкарват децата от Хай Клоуз до Лондон и обратно и въобще не се опитват да уведомят родителите. Мисис Елис реши, че ще напише на мис Слейтър много остро писмо и ако ръководството на училището се бе сменило и възнамеряваха класовете да бъдат смесени, тя щеше да премести Сузан веднага след свършването на срока.

– Докторе – каза тя, – само да ми разрешат, готова съм да тръгна веднага за Халифакс Авеню.

– Много добре. За съжаление няма да мога да ви придружа, но въпросът е уреден и сестра Хендерсън, която е запозната със случая, ще дойде с вас.

Той кимна към полицайката, която отвори вратата на чакалнята и покани вътре една строга жена на средна възраст в бяла престилка. Мисис Елис не каза нищо, но стисна устни. Сигурна бе, че сестра Хендерсън е повикана от „Мортън Хил“.

– Заповядайте, сестра – рече бодро лекарят. – Ето я дамата, вие знаете къде да я заведете и какво да направите. Надявам се, че на Халифакс Авеню ще свършите бързо, а после, сигурен съм, всичко ще се оправи.

– Да, докторе – отвърна сестрата и хвърли бърз професионален поглед към мисис Елис.

„Да бях си сложила шапка – мислеше си мисис Елис, – да не бях излязла с този никакъв шал! Кой знае как изглеждам сега, с тия провиснали коси, без пудра, без гребен... Сигурно изглеждам отвратително – такава една мърлява, съвсем никаква...“

Тя се изопна и понечи да сложи ръце в джобовите си, но реши, че не е добре. Тръгна решително към вратата, придружена от лекаря, сестрата и полицайката. Колата чакаше отвън. Мисис Елис с облекчение установи, че шофьорът е униформен, и се качи, следвана от медицинската сестра.

Изведнъж се притесни, защото и мина през ум, че може би е трябвало да плати за пренощуването в килията и за чая. Ами дали не е било редно да даде нещичко и на полицайката? Но нали нямаше пари – тъй или инак, не можеше да направи нищо. Кимна ведро на полицайката, като с това искаше да и покаже, че не изпитва лоши чувства към нея. Отношението и към лекаря беше по-различно. Поклони му се официално и доста хладно. Колата потегли.

Мисис Елис се чудеше дали да подхване разговор със сестрата, която седеше до нея решителна и мрачна, или е по-добре да си мълчи. Каквото и да каже, те сетне можеха да го обърнат в доказателство, че страда от душевно разстройство. Мисис Елис гледеше право пред себе си, а ръцете и – в ръкавици – кокетно се перчеха на скута ѝ. Движението по улиците беше ужасно – навсякъде задръствания. Досега не беше виждала такова нещо. Сигурно бяха организирали някаква изложба на коли. Имаше много американски автомобили. Дали пък това не беше рали?

Халифакс Авеню никак не и хареса. Занемарени къщи, прозорци с изпочупени стъкла. Колата спря пред малка постройка. Отпред на табелката пишеше 2-А. Интересно кой бе решил точно тук да доведат децата за обяд. По-добре да бяха отишли в някоя закусувалня.

Сестрата слезе от колата и помогна на мисис Елис.

– Няма да се бавим – каза тя на шофьора.

„Ти така си мислиш – рече си мисис Елис, – аз пък ще остана при Сузан толкова, колкото искам.“

Минаха през градинката и се изправиха пред входната врата. Сестрата натисна звънеца. Мисис Елис видя, че някой погледна от прозореца и след това бързо изчезна зад завесата. Боже мой... Та това беше Дороти, по-малката сестра на Уилфред, която бе учителка в Бърмингам; разбира се, че беше тя, изглежда... Нещата започнаха да се изясняват. Фостърови сигурно познаваха Дороти, най-вероятно покрай учителската професия – колко неприятно, досадно бе това. Мисис Елис никога не бе обичала Дороти, а от известно време дори беше престанала да и пише. Дороти се бе държала твърде противно след смъртта на бедничкия Уилфред. Твърдеше, че писалището е нейно, както и едно красиво бижу, а мисис Елис знаеше, че майката на Уилфред е оставила бижутото не на

дъщеря си, а на нея. Фактически следобедът след погребението премина в неприятни спорове и разговори и мисис Елис с радост изпрати Дороти да си върви с бижуто, с писалището и с един чудесен килим, за който зълва и въобще нямаше право на претенции. Дороти беше, последният човек, когото мисис Елис би искала да види, особено при тези тежки обстоятелства, когато до нея седеше медицинската сестра, а и самата тя изглеждаше толкова зле – неспретната, без шапка и без чанта.

Нямаше време да обмисли как да се държи, защото вратата се отвори. Не... не беше Дороти, слава богу, но... колко странно, жената тъй много приличаше на нея. Същият тънък нос и неприветлива физиономия. Като че ли беше малко по-висока и косата и беше по-светла. Във всеки случай приликата беше поразителна.

– Вие ли сте мисис Дру? – попита сестрата,

– Да – отвърна младата жена и понеже в този момент някакво дете се обади отвътре, тя се обърна и извика раздражено:

– Тихо, Кийт, ама не ме ядосвай, моля ти се.

В коридора се появи около петгодишно момченце, което влачеше играчка на колела. „Горкичкият – помисли си мисис Елис, – с такава досадна и свадлива майка. Но къде са децата, къде е Сузан?“

– Това е жената, за която се обадохме. Може би ще я познаете? – рече сестрата.

– По-добре влезте вътре – каза мисис Дру доста намусено. – Съжалявам, че е толкова разхвърляно. Но нали знаете какво е без прислужница.

Мисис Елис, в чиито гърди отново бе започнал да се надига гняв, прескочи внимателно една счупена играчка върху килимчето пред вратата и влезе в някаква стая – вероятно дневната на мисис Дру. Сестрата вървеше след нея. Вътре наистина беше много разхвърляно. Неразчиситени остатъци от закуска (или може би обяд?), разпръснати по пода играчки и някакъв плат, разгънат на масата край прозореца, явно подготвен за кроене.

Мисис Дру се засмя малко притеснено.

– Ами какво да правя с тия играчки на Кийт и платовете, нали в свободното си време работя като шивачка, пък се опитвам и да сготвя нещичко за мъжа ми, да хапне, като се върне, от работа. Животът не е само цветя и рози. – Гласът и беше също като на Дороти. Мисис Елис не можеше да свали очи от нея, Същият хленчещ глас.

– Не искаме да ви отнемаме време – прекъсна я сестрата учтиво, – просто ви моля да ни кажете да ли тази жена е Грейс Джаксън, или не.

Младата жена, мисис Дру, погледна съсредоточено мисис Елис.

– Не – отвърна тя най-сетне, – сигурна съм, че не е. Отдавна не съм виждала Грейс, откакто, се омъжих. Преди това от време на време я навестях в Хампстед. Не, Грейс не изглеждаше тъй, беше по-пълна, по тъмнокоса и по-възрастна.

– Благодаря ви – рече сестрата, – значи вие сте сигурна, че никога досега не сте виждали тази дама?

– Не, никога не съм я виждала.

– Благодаря – рече сестрата, – не бива да ви отнемаме повече време.

Тя се обърна с намерение да си тръгне, ала мисис Елис нямаше да позволи да я залъгват с глупости.

– Извинете – обърна се мисис Елис към мисис Дру, – получи се ужасно недоразумение, но доколкото разбирам, вие сте говорили тази сутрин с лекаря от полицейския участък в Хампстед, вие или някой, от вашия дом... Казали сте, че тук има група деца от Хай Клоуз, сред които е и моето дете. Тук ли са все още? Някой от училището ли ги доведе?

Сестрата щеше да се намеси, но мисис Дру не разбра намерението ѝ, защото точно в този момент, влачейки някаква играчка, в стаята нахълта момченцето.

– Кийт, казах ти да не влизаш – измърмори тя. Мисис Елис се усмихна на хлапето. Тя обичаше децата.

– Какво хубаво момченце имате – каза мисис Елис и протегна ръка към него. То я хвана и я стисна здраво.

– Обикновено се смущава от непознати хора – обясни мисис Дру, – много е стеснителен. Понякога побеснявам, стои с наведена глава и не иска дума да обели.

– Аз също бях срамежлива като дете – отвърна мисис Елис.

Кийт я погледна доверчиво. Тя усети как се изпълва с умиление, но изведнъж се стресна – бе забравила за Сузан...

– Ставаше дума за децата от Хай Клоуз – върна се на темата мисис Елис.

– Да – отговори мисис Дру, – но онзи полицай се оказа голям глупак, объркал е всичко. Всъщност моето моминско име е Сузан Елис и аз наистина съм учила в Хай Клоуз. Вероятно това е причината за недоразумението. Тук няма никакви деца от това училище.

– Какво невероятно съвпадение – усмихна се мисис Елис, – защото аз също се казвам Елис, а дъщеря ми се казва Сузан, и още по-странно е, че вие приличате много на сестрата на покойния ми съпруг.

– Тъй ли? – рече мисис Дру. – Всъщност това име се среща често.

Кварталният месар също се казва Елис.

Мисис Елис се изчерви. Забележката не беше много тактична. Обзе я внезапно безпокойство – сестрата вървеше към нея и като че ли се готвеше да я хване за ръката и да я поведе към изхода. Мисис Елис бе решила да не напуска тази къща. Във всеки случай нямаше да тръгне заедно със сестрата.

– Според мен Хай Клоуз е хубаво училище – заговори тя бързо, – но аз съм доста смутена от промените, които стават там, и се боя, че в бъдеще нещата ще бъдат доста по-различни.

– Не мисля, че се е променило толкова – заяви мисис Дру. – Децата са ужасни зверчета и е по-добре да не виждат много често родителите си, отрано да опознаят хората и живота.

– Боя се, че няма да се съглася с вас по този въпрос – възрази мисис Елис и отново се сепна от тона и от изражението на тази жена. Все едно гледаше Дороти.

– Разбира се – продължи мисис Дру, – аз съм благодарна на старата Слейтър. Тя е голям сухар, но пък има златно сърце, и в интерес на истината, направи много за мен. Оставяше ме в пансиона и през ваканциите, след като майка ми загина при катастрофа.

– Колко мило от нейна страна – отбеляза мисис Елис – и какво ужасно нещастие за вас.

Мисис Дру се засмя.

– Аз не бях много чувствително дете – каза тя. – Позабравила съм доста неща. Но си спомням, че майка ми беше много благ човек. И беше хубава. Мисля, че Кийт прилича на нея.

Момченцето все още държеше ръката на мисис Елис.

– Време е да тръгваме – намеси се сестрата – и да благодарим на мисис Дру за полезната информация.

– Не искам да си тръгвам – рече спокойно мисис Елис – и вие нямате никакво право да ме принуждавате.

Сестрата и мисис Дру се спогледаха.

– Съжалявам – прошепна сестрата, – ще трябва да извикам шофьора. Поисках да пратят с мен още един човек, но казаха, че нямало нужда.

– Не се тревожете – отвърна мисис Дру. – Напоследък има толкова много смахнати, че един повече или по-малко не променя нещата. Но може би е по-добре да прибера Кийт в кухнята, да не вземе тази да го отвлече.

Кийт, въпреки съпротивата си, бе изведен от стаята, Сестрата

отново се обърна към мисис Елис:

– Хайде, бъдете разумна.

– Не – отвърна мисис Елис и с бързина, която изненада самата нея, се пресегна към масата и сграбчи шивашката ножица на мисис Дру. – Ако се приближите, ще ви намушкам.

Сестрата се обърна, изхвърча от стаята и хукна-надолу, като викаше шофьора. Сетне всичко, се разви много бързо и все пак мисис Елис в един миг успя да си даде сметка, че тактиката и е блестяща, дори по-добра от тази па героите в криминалните романи. Тя прекоси стаята и отвори вратата на верандата, която гледаше към задния двор. Прозоречът на спалнята бе отворен. Чу шофьора, който крещеше:

– Задната врата не е заключена! Сигурно е излязла оттам.

„Нека да се шурат насам-натам – помисли си мисис Елис, като се облегна на леглото. – Нека, на добър им час. Защо пък да не потичат малко? Тъкмо сестрата да поотслабне. Личи си, че в «Мортън Хил» не се преуморява много. – По цял ден пият чай със сладки, а на пациентите дават хляб и вода.“

Суетнята продължи известно време. Някой въртеше телефона. Говореха нещо. По-късно – мисис Елис бе почти задрямала върху кувертурата на леглото в спалнята – тя чу колата, която потегли. Настъпи тишина. Мисис Елис се послуша. Чуваше се само как момченцето си играе на долния етаж. Тя отиде до вратата и пак се послуша. Детето търкаляше играчката си напред-назад в коридора. Доletя и някакъв нов звук от дневната. Шевната машина тракаше ожесточено. Мисис Дру работеше.

Сестрата и шофьора вече ги нямаше. Бе минал повече от час, откакто си бяха тръгнали. Мисис Елис погледна часовника върху полицата. Беше два часът. Каква разхвърляна стая! Чифт обувки на пода, палто, метнато на един стол, че и креватчето на Кийт още не беше оправено, и одеялата не бяха сгънати както трябва.

„Това е то лошото възпитание – помисли си мисис Елис, – пък и не знае да се държи. Горкото момиче, нали е расло без майка...“

Огледа за последен път стаята и за миг изпадна в недоумение. Не стигаше другото нехайство, ами и календарът на мисис Дру бе с печатна грешка. На него пишеше 1952 вместо 1932. Наистина, каква небрежност...

Стъпвайки на пръсти, мисис Елис се добра до стълбищната площадка. Вратата на дневната беше затворена. Шевната машина тракаше неуморно. „Какво ли работи съпругът й? – питаше се мисис Елис. – Сигурно не са добре с парите, щом тя трябва и да шиє.“ Сетне тихичко

заслиза по стълбите. Движеше се съвсем безшумно. А дори и да не беше тъй, шевната машина би заглушила стъпките ѝ. Когато минаваше покрай дневната, вратата се отвори. Момченцето стоеше там и не сваляше очи от нея. Не и каза нищо. Усмивваше и се само. Мисис Елис също му се усмихна. Просто не можа да се сдържи. Беше убедена, че детето няма да я издаде.

– Кийт, чуваш ли, затвори вратата! – сгълча го майка му отвътре.

Вратата се хлопна. Сега шумът от шевната машина бе по-далечен и приглушен. Мисис Елис отвори външната врата, и излезе... Тръгна в северна посока – като животинче, което души диря, – защото натам бе до-мът ѝ.

Скоро уличното движение я погълна. Вървеше по Финчли Роуд, а край нея профучаваха автобуси. Започнаха да я болят краката. Беше много уморена, но не можеше да се качи на автобус или да вземе такси, защото нямаше пари. Никой не я поглеждаше, никой не и обръщаше внимание. Вгълбени в грижите си, хората излизаха от домовете си или се прибираха и докато крачеше с мъка по стръмната улица към Хамп-тед, мисис Елис за първи път в живота си усети, че е сама и няма никакви приятели. Копнееше за къщата си, за дома си, за успокоението, което щеше да и донесе познатата обстановка. Искаше да заживее нормално, да се върне към ежедневието, което тъй жестоко бяха прекъснали. Сега толкова много неща трябваше да се изяснят, толкова много работа трябваше да се свърши, а мисис Елис не знаеше откъде да започне и кого да помоли за помощ.

„Искам всичко да бъде както преди вчерашната разходка – каза си мисис Елис. – Искам да съм си у дома. Искам Сузан да е при мен.“ Гърбът я болеше, ходилата и се бяха подули от умора.

И ето отново се озова край парка. Точно тук бе застанала вчера, преди да пресече пътя. Дори си спомни за какво си мислеше тогава. Мислеше си как ще купи червено колело на Сузан. Лекичко, но солидно, не таратайка.

Споменът за колелото я накара да забрави грижите и умората. Веднъж да се оправи тази ужасна каша, и тя веднага щеше да купи червено колело на Сузан.

Но защо, когато пресичаше пътя, чу отново скърцането на спирачка и защо пак онова момче от пералнята я погледна със същото глупаво изражение?

КРАЙ

© 1980 Дафни дю Морие
© 1987 Мариана Шипковенска, превод от английски

Daphne du Maurier
Split Second, 1980

Сканиране, разпознаване и редакция: pqgolova, 2007

Публикация:
ДАФНИ ДЮ МОРИЕ
ПТИЦИТЕ
ПСИХОФАНТАСТИЧНИ РАЗКАЗИ
Подбор и превод: Мариана Шипковенска
НАРОДНА КУЛТУРА СОФИЯ 1987

From „THE RENDEZVOUS and Other Stories“
First published by Victor Gollancz Ltd., 1980
This edition published 1981 by PAN BOOKS Ltd., London
ISBN 0-330-26-554-7

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/3219>]